Գ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 991 — ՇԱԲԱԹ 25 ԱՊՐԻԼ 1887 (Ն. Տ.) 7 ՄԱՅԻՍ 1887 — 13 ՇԱՊԱՆ 1304

20 ՓԱՐԱ (ՄԻՆՉԵՒ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԱՌԱՒԱՒՏ ԳԱՂՈՒ ՊԷՏՔ Է ԳՐԱԿԱՆ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՇԱԽԱՆԱՅԻ ՕՐԱԳՐԻՆ

Պալաթիա, Նորատունկեան-Խան

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ (ՄԻՆՉԵՒ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԳԻՆԵՐԸ ՓՈՓԱԽԱԿԱՆ է

Կ. Պոլսոյ համար.	Տարեկան	դահեկան արծաթ	160
	Կիսամեայ	» »	80
	Եռամսեայ	» »	40
Դուրսը	Տարեկան		
Թղթատարով	տարեկան	» »	240
Դուրսը համար	Կիսամեայ		
Թղթատարով	կիսամեայ	» »	120
Օտար երկիրներ	տարեկան	ֆրանք	56
» »	կիսամեայ	»	28

Դուրս զրկուած գրագրաց ճանաչուելու ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է։ Խմբագրութեան զրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

Les annonces sont reçues à l'Eastera Agency place Karakeuy Deirmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 25 ԱՊՐԻԼ, 1887

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՄԱԿԱՐԱՆ ԵՒ ՇՈՒԿԱ

Քաղաքական վիճակ.—Ֆրանսա և Գերմանիա.—Աֆղանստան.—Պուլկարիա.—Եգիպտոս.—Օսմ. Արժեթուղթք.—Մալիէ.—Ամսականք.—Դիմատուռնք Կ. Պոլսոյ։

Ֆրանքօ-գերմանական դէպքին գրուած նպաստաւոր լուծումը մեծ աղդեցութիւն չբրաւ Սակարանի վրայ։ Ի քանի մ'օր առաջուընէ արդէն գուշակուած էր թէ Պ. Շնէպըլէ պիտի արձակուէր, և հետեւապէս գիները տակաւ բարձրացած էին։ Ֆրանսական թերթի մը տուած լուրը գերմանօ-ռուսական դէպքի մը նկատմամբ չստուգուեցաւ։ Բայց ընդհանուր անվստահութիւնն ու անհանգստութիւն մը կայ քաղաքական աշխարհին մէջ, որ կազդէ սեղանաւորական գործողութեանց վրայ։ Ֆրանսացի ոստիկանութեան գործակալի մը ձերբակալման դիպուածը ցոյց տուաւ թէ օ'րչափ աննշան պատճառներ կրնան յառաջ բերել անակնկալ խառնաշփոթութիւններ։ Պիզմարք Իշխան, արձակելով զՊ. Շնէպըլէ, խաղաղութեան դատին համար նշանաւոր ծառայութիւն մ'բրած չեղաւ։ Ռամկական առած մը կ'ըսէ թէ «երբ Աստուած աղքատը խնդացընել ուզէ, անոր էշը կորնցնել կուտայ, և ետքը գտնել կուտայ։» Պիզմարք Իշխան ալ, խաղաղութեան բարեկամներն ուրախացնելու համար, նախ ձերբակալել տուաւ զՊ Շնէպըլէ, և յետոյ արձակել տուաւ։ Ժխտական արդիւնք մ'է այս, և օ'չ թէ դրական հաւաստիք մը։ Ձերբակալման պատճառած հոդերն և երկիւղներն ա'ինչափ բուռն էին, որ արձակման յառաջ բերած դոհունակութիւնը մոռցուելէ յետոյ, դեռ ևս պիտի յիշուի թէ օ'րչափ բարակ, օ'րչափ փուտ դերձանէ մը կապուած է Դամոկլէսի սուրը,—Պատերազմն,— որ մեր ամենուս գլխուն վերեն է յարաժամ։

Թէև առատ դրամագլուխք կան պատրաստ, բայց մեծ գործերու ձեռնարկելէ կը զգուշանան յանդուգն ձեռնարկուներն անդամ։ Ի Լոնտոն դրամագրգիռ սակն հրապարակի վրայ իջած է մինչև 100ին 70 փարա, որ կը ցուցնէ տարօրինակ ածանութիւն մը դրամոյ։ Բայց և այնպէս, Սակարանք անգործութեան դատապարտուած կը մնան, և գլխներն աւելի կամնուազ անփոփոխ են։ Այս պայմանաց մէջ, ամենաիոքը դէպք կամ զրոյց անկում կը պատճառէ, ինչպէս անգլօ-ռուս յանձնախմբին աշխատութեանց վրայ Բեռլէպուրկի լրագրոյ մը աննպատակ մէկ լուրն, որ յայտնի օրն իսկ հերքուեցաւ։ Դիտելի է որ սեղանաւորական աշխարհն այսօր շատ աւելի զգայուն է Աֆղանստանի քան Պուլկարիոյ կամ Եգիպտոսի մասին։ Պուլկարական խնդիրն, իւր անլոյծ վիճակաւն հանդերձ, մեայուն հանգամանք մը կ'առնու։ Ռուսիա սպասողական դիրք մը կը բռնէ, այսինքն՝ անմիջապէս չմիջամտելով ի Պուլկարիա՝ կը սպասէ որ Պուլկարք զիրար ջարդել սկսին, կամ անիշխանութեան բոլորովին անհանգուրժելի վիճակի մը ենթարկին, որպէս զի Ցարը նորոգէ իւր ազատարարի դերը։ Բայց առ այժմ Պուլկարք երեւոյթ չունին Ռուսիոյ հացին եղ քսելու։ Դէշ ազէկ կը կառավարեն իրենք զիրենք, և խնամակալութեան դերքն այսօր աւելի խախուտ չէ քան երբ հրացանի կը բռնէր Ռուսճուգի ապստամբներն։ Իսկ Եգիպտոսի խնդիրը չէ կորուսած իւր սկզբնական հանդամանք, յորում, գէթ առայժմ, ո'և է քաղաքական շփոթութիւն գուշակել չի տար։ Եթէ Սըր Հէնրի Ուոլֆ և Բ. Դուան համաձայնին, քաղաքական կացութիւնն աւելի պիտի բարւոքի։ Բայց եթէ չհամաձայնին, վախ չկայ թէ խղում մը տեղի ունենայ։ Անգլիացիք կը մնան յեգիպտոս, և ինչպիսի լուծումի ալ տրուի Եգիպտական խնդրոյն, կը տեսնենք թէ Անգլիացիք տակաւին ժամանակ մը պիտի մնան յեգիպտոս։

—Ինչպէս դիւրին է մակաբերել վերեւ նկարագրեալ կացութենէն, մեր Բ. Դուռն տկար էր շարժուս մէջ։ Անցեալ ուրբաթ Թողուցինք զայն ի դէն 15.6. իսկ երեկ 15.3 էր։ Եւ այս 15.3 գիներ քանի օրէ ի վեր անփոփոխ կը մնար, ա'յն աստիճան անգործութիւն կը տիրէր Սակարանին մէջ։—Ա. Կոբէն, անցեալ շաբթու 23.20, երեկ 22.20 էր, եւ Բ. Կոբէր 13.36էն կը խոնարհէր ի 13.30։ Այս փոխառութեանց թղթերը վրայ պիտի դնեն եթէ ինչպէս կը յուսացուի՝ Ընդհանուր Պարտուց Վարչութեան հաստոյթք մինչեւ սեպտ. սովորականն աւելի արդիւնք տան։—Եկեղեցիէն կը հետեւէր ընդհանուր յուսադիութեան, և 32.75ի անկեալ գնոյն վրայ կը մնար, մինչ Բարիզէն եկած գիներն, 31.50, անկում մ'էր 25 սանտիմի Նախորդ եօթնեկին վրայ։—Պատ Օրսման վերսին Կիլիար 510էն ի 505, որ զարմանալի չէր, քանի որ ֆրանսական 4 ու կէս առ 100 արժեթուղթը Պ. Շնէպըլէի արձակումէն ետքն ալ 109.60 էն 108.10 իջնալով, նահանջման նշանը կուտար։—Միւսն Օսմ Բէրբէրէն 342.50ի տեղ, գին ապրիլ 17/29ի ի Բարիզ, երէկ 344.37 ու կէս գնովը բացառութիւն մը կը լինէր։—Ռուպլը, քանի մը քաքիք եւս կորուսանելով շաբթուս մէջ, (ի 10.19.) կը ցուցնէր թէ Ռուսիոյ վարկը վերածնելէ հեռի է տակաւին։—Եգիպտոսի Միացեալը, շաբթուս մէջ 2 անգլիական ոսկւոյ կարոն մը հանուելէ յետոյ, 84.10էն ինկաւ 83.20։ բայց միշտ անգործ, մանաւանդ ի Դալաթիա։

—Մալիէի թղթոց գալով, Տ-Բէլէն 39.13էն ինկաւ 39.8, և հոն մնաց. ընդհանուր անգործութեան տագնապէն վարակեալ։ Տ-Բէլէի արժէքը պահպանելու համար Եվգաֆի նախարարութեան անցեալները ծանուցած տնօրինութիւնն, որով մինչեւ 1302 տարին Եվգաֆի էֆէնտիներուն և այլ պարտքերուն համար ներքին փոխառութեան արժեթուղթեր կընդունուին, դպալի տպաւորութիւն մը չբրաւ, և ներքին փոխառութիւնը պետական ուրիշ արժեթղթոց վիճակէն եղաւ վերջին եօթնեկի մէջ ևս։ Եթէ Իշէրի և այլ տրոց համար Եվգաֆին պարտք ունեցողներ անիոթի կը կենան վճարելու իրենց պարտքեր, ներքին փոխառութեան թղթերով վճարումն ընելու համար ընդայեալ դիրութիւնն ևս կերեւի թէ անիոթի կը թողու զանոնք։ Բայց խելացի և հեռատես կառուցածատիրոջ մը համար կառավարական այսպիսի թոյլտուութիւնք զանց առնուելու բաներ չեն։ — Թ-ֆէնն, յեսադիական ներդաշնակութիւնը կատարեալ ընելու համար, քանի մը փարա կորոյ, և խոշորը 18 գրուշ իսկ մանրը 18.25 է։— Ամսականներու վճարմանց գալով, Մալիէն թէեւ յարդ 1886–87 երմոական տարւոյ հաշուոյն եօթն ամսական վճարած է պաշտօնապէս, բայց անվճար մնացեալ ամսականք հինգ չեն ճշգիւ։ զի կը հաւուի թէ իբր երկու ամսական ալ թերհաշիներով վճարուած են։ Ուրեմն, երմոական վերջին տարւոյ հաշիւն երեք ամսական կը պարտի կառավարական պաշտօնատարաց։ Մայրաքաղաքին կառավարական պաշտօնեայք կը դանգատէին թէ իրենց գաւառացի պաշտօնակիցք կանոնաւորապէս կ'ըստանան ամսականները, զի գաւառական հասոյթք տեղային ծախքերը զեղչելէն յետոյ միայն կը զրկուին ի Կեդրոն, և դիտել կուտային որ եթէ պաշտօնեայք պարտին նեղուիլ կառավարական մտուկին անձկութեան համար, հաւասարապէս պարտին նեղուիլ, ճանչելով այս դիտողութեան հիմնաւորութիւնը։ Մալիէն այս անգամ ևս հրաման պիտի զրկէ եղեր գաւառներն որ երմոական ընթացիկ տարւոյ հաշուէն ամսական չտան պաշտօնէից, մինչեւ որ կեդրոնական Կառավարութենէն հրաման չգայ։ Ըստ այսմ, կեդրոնի և գաւառաց պաշտօնեայք միահաղոյն պիտի տանան իրենց ամսականներն և հաւանօրէն այս դրութիւն առաջին անգամ պիտի գործադրուի Բաղդատի առթիւ, որ մայիս 11—12ին կը սկսի, և որոյ առթիւ ամսական մը վճարել սովորութիւն է երմոական գանձուն ամենէն անձուկ ժամանակներն իսկ, մինչ այժմ համեմատաբար անդորր կը համարուի Մալիէի կացութիւնը, կառավարութեան սովորական պիտոյից նկատմամբ։—կառավարութեան զինուորական արտասովոր պէտքերն են որք մեծագոյն դժուարութիւն կը պատճառեն երմոական նախարարներուն։ Բամանտոյի Տունն օսմ. Բանակին համար 750,000 մէդրօ կապոյտ չուխա տուած լինելով, 60,000 ոսկւոյ դումար մը կը պահանջէ, որ կ'ըսուի թէ դէթ մասամբ դաւառաց վրայ Հէվալէ տալով պիտի կարգադրի։ Բայց ինչպէս կերեւի մեր ամենեղբայր լուրերէն, Եւրոպային ևս զինուորական գնումնը դադրած չեն, և ասանը գաւառական Հէվալէներէն աւելի կանխիկ և աւելի ապահով գումարներ կը պահանջին։

—Սեղանաւորական մասնաւոր հաստատութեանց գալով, Բէրէթ Ֆէնէրալի թղթերը կը բռնուին ի 6 ոսկի 60 զրշ.— Պանք որ Բէնէֆանսէ, ինչպէս իմացան մեր ընթերցողք, իւր 5 ոսկի 35 զրշ արժող մէն մի բաժնեթուղթին համար 39 զրշ. 24 փարա շահաբաժին կուտայ, իբրեւ արդիւնք իւր վերջին տարեշրջանի գործողութեանց, և անոր կէսն արդէն վճարած լինելով յունուար 1ին իբրև թերհաշիւ, մնացեալն յունիսի սկիզբը պիտի տայ։ Որովհետեւ այս արդիւնք սովորականէն աւելի բան մը չէր, բաժնեթուղթին վիճակը բարւոքում չկրեց։—Նոյն բանը պէտք է ըսենք Սէրէտ Օրտուի համար, որուն 3 ոսկի 70 զրշ. արժող բաժնեթուղթին համար տուած 27 ու կէս զրշի շահաբաժինը տպաւորութիւն չբրաւ իւր թուղթին վրայ։ Այս 27 ու կէս զրուշն կէսն յունուարին տրուած լինելով, միւս կէսն յուլիս 1ին պիտի տրուի։—Եթէ սեղանաւորական այս երեք հաստատութիւնք իրենց գիրքը պահեցին շաբթուս մէջ, Մէրէթ Ֆէնէրն ընդհակառակն որոշ յուսադիութիւն մ'բրաւ անցեալ շաբաթէն ի վեր, 4 ոսկի 5 զրշէն իջնալով 3 ոսկի 90 զրշ։ Սէտ Ֆէնէրալի բաժնետէրերց ընդհանուր ժողովը մայիս 11/13ին գումարել որոշուած է։ Բաժնետէրերց կողմէ զանազան դիտողութիւնք պիտի լինին եղեր Ընկերութեան գործառնութեանց—կամ լաւ եւս՝ անգործութեան—վրայ, և ժողովը բաւական արմկալից լինել կը խոստանայ եղեր, ինչպէս իմացեր է նաեւ կոմէտ Էտէնսէ։

—Թէ՞ՀԷն անփոփոխ կը մնայ 297 ու կէս զրշ։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Գերմանիա 320 միլիոն մարք պիտի ծախսէ առաջիկայ մէկ երկու տարւոյ մէջ, ի կատարելագործութիւն կայսրութեան պաշտպանողական միջոցներուն։ Այժմ Ռայխսդակէն լնդրուած 172 միլիոն մարքի վարկը թերհաշիւ մ'է լոկ։

—Շաբթուս մէջ ի Լոնտոն «Քրիստոնէական Դիտութեան Ծաւալման» Ընկերութիւնը ժողով մը պիտի ընէր, յորում Երուսաղէմի նորապակ անկիւնի Եպիսկոպոսին տրամադրութեան ներքև պիտի դրուէր 300 անգլ. ոսկւոյ դումար մը, որով Ն. Դերբաստաութիւն տարեկան 100 ոսկւոյ նպաստ պիտի ընէ «Պաղեստինի, Սուրիոյ և Եգիպտոսի այն գպրոցներուն, որք թէև Արեւելեան Եկեղեցեաց կը վերաբերին, և չեն բաժնուիր անոնցմէ, բայց նաև յարաբերութիւն ունին Անգլիական Եկեղեցւոյ հետ»։

—Իսպանացի ն ինդիրը պաւեչտական կողմեր ալ ունի։ Անդրիմի մանկամարտ կին մը դատ կը բանայ Իսպանացի նախարարի Պ. Պաֆուռի դէմ, որ բանախօսութեան մը մէջ ամբաստանած էր յիշեալ կինը թէ վարձակալ ը պարտ պատուոյն ենթարկուած լին լալ իւր իսպանացի ազգակիցներն մանկարարած կինը չէ ուզեր նորա կնոջ օգնութեան հասնիլ անձուկի վայրկեանի մը մէջ։ Մանկարարը կը ժխտէ այս իրողութիւն, և կը յայտէ թէ իւր դրացուհիք այս սուտ ամբաստանութեան պատճառաւ երես դարձուցած լինելով իրմէ, իւր յաճախորդք նուազած են։ Ուստի, փոխարինութիւն կը պահանջէ նախարարէն։

—Անդլիոյ Երեսփ. ժողովոյ մէկ վերջին նստին մէջ, Պ. Սամուէլ Սմիթ առաջարկեց որ Քոլին Քամպէլի կամ Սըր Զարլզ Տիլքի դատերուն նման ամուսնական գայթակղելի դատերուն լրագրաց մէջ հրատարակումն արգիլուի։ Քանի մը ատենաբանք այժ տուին։ Բայց ընդհանուր դատապաղ Սըր Ռիչարտ Ուէպսդըր մերժեց, ըսելով թէ Կառավարութիւնը չէ կարող լրագրական ազատութիւնը խախտել՝ ամուսնալուծութեան դատերուն բացարձակապէս դռնիկ ունկնդրութիւնն հրամայելով։ Բայց կը յուսայ թէ, հանրային կարծեաց ճնշման ներքեւ, լրագրութիւնն այսուհետև զգուշաւոր կրճատմամբ պիտի հրատարակէ գայթակղալից դատերը։

—Լոնտոնի Կոտակաց դատարանն այս օրերս վճռեցաւ Վ. Քէդոր-Հիւկոյի կտակին ազգատարութիւններն որք կը վերաբերէին իւր յԱնգլիա ունեցած տարեգրծոյ։ Ասոնց արժէքն է եղեր 92 126 անգլ. ոսկի։ Կտակին թուականն է 1875 սպրիլ 9։

—Միջազգային Ընկերութիւնը կը կարդարէ հանդիսական ուղեւորութիւններ յԱրեւելս, Լոնտոնէ, Բարիզէ և Պրուսելէ ի Միւնխիս, Վիէննա, Բէշդա, Պուքրէշ, կամ ի Պէլրատ, Սոֆիա, Փիլիպէ, Ադրիանոպոլիս, Կ. Պոլիս և Վարնայ։ Ուղեւորութիւնք պիտի տեւեն 20 կամ 40 օր, և պիտի կատարուին Օ. խանդ Էքսքրէսիոն ընթացք կառամոյներով։ 20 տուրք ուղեւորութեան համար 50 անգլ. ոսկի վճարելով, չորք ուրբ, չորեքնոտի, հաստրանի, ենթարանի և թարգմանի բոլոր ծախքերն վճարած պիտի լինին ուղեւորք։ Ի Պուլկարիա ճամբորդութիւն Ընկերութեան հաշուոյն պ տի չարտնակուի ընտիր կառքերով։

—Վիէննայի Փողերանոցը վերջերս կը ստրեց վեց միլիոն Մարիա Թերէզիայի դրամ ի հաշիւ խոշորեան Կառավարութեան, Մաուսայի բանակին համար։ Պէտք եղած արծաթին մէկ մասը գընուեցաւ Դերմանիայէն։ Ցունուար ամսոյն մէջ, Վիէննայի դրամատուն մ'ալ Մարիա Թերէզայի դրամներէն կոխել տուած էր մեծ քանակութեամբ, արծաթի դնելով Լոնտոնէ։

—Ֆիլատէլֆիայէ կը հեռագրուի թէ Բէնդուբիլիուի վիլ քաղաքին ժողովուրդն երկու աւուր մէջ երեցս յարձակած է քաղաքին բանտին վրայ, բռնելու և իւր ձեռքով սպաննելու (Լինչ ընելու) համար գունաւոր երկու բնիկներ, որք բռնաբարած էին սպիտակամորթ սպասուհի մը, որոյ վիճակն յուսահատական է։ Ոստիկանութիւնը մեծ դժուարութեամբ կառ մղեց ամբոխը, վիրաւորելով յարձակողներէն զոմանս։ Զօրք զրկուեցաւ ի Լուիսվիլ։ Մեծ բազմութիւն մը կը շրջապատէ բանտը, Լինչի օրէնքն անպատճառ դործադրելու առաջադրութեամբ։

—Պ. Օդսմոն Հարդ քաջ դրամագէտն և երմտագէտը կը հաշուէ թէ, 1886ին Ռուսիոյ մէջ ոսկւոյ իրական արտադրութիւնն էր 1885 բուտ, մինչ 1885ին էր 2,261 բուտ։ 1884ին 2,350։ 1883ին 1,796 և 1882ին 2,039 բուտ։ Որովհետեւ մէկ բուտ ոսկին 13,653 բուպլի հաւասար է, 1886ին Ռուսիա 25,736,000 բուպլի ոսկի արտադրած է, և հինգ տարւոյ մէջ 320 միլիոն ֆր. ի, այն է՝ տարին 104 միլիոն ֆրանքի։

—Տէրէ Նէ-ին Օռէսայի Թղթակիցը կը պատմէ սա սոսկալի եղելութիւն։ Օռէսայի Կուսակալին թիկնապահ և թնդանօթաձիգ սպայ Մաժուրով հաղարապետ, 35 տարեկան, յանկարծ մեռաւ երեք շաբաթ յառաջ, և թաղուեցաւ 48 ժամ յետոյ։ Յուղարկաւորութիւնը զինուորական մեծ հանդիսիւ կատարեցաւ, ի ներկայութեան քաղաքային և զինուորական պաշտօնատարաց։ Մի քանի օր յառաջ, մինչ ընտանեկան դամբարանը կը նորոգուէր Մեռելոց ոտնին առթիւ, դիտուեցաւ որ դագաղին կափարիչը մասամբ խորտակուած էր։ Անմիջապէս դագաղը բացին և տեսան որ մեռեալ կարծուած սպան կենդանի թաղուեր է, դագաղին մէջ ուշաբերեր է, դուրս ելնել ուզելով մեծ ճիգեր ըրեր է, ինչպէս կ'երեւէր սկրտուած ձեռքերէն, արիւնած դէմքէն, և մարմնոյն մէկ կողմէ միւսը շրջելէն, այնպէս որ երեսը դագաղին վարի կողմը դարձուցած էր, և այն վիճակի մէջ վերջին շունչն առնդած էր։

—Հնդկաստանի եւ Լոնտոնի լրագրերն զբաղեցնող հետաքրքրաշարժ եղելութիւն մ'է Մաարասի նահանգին մէջ կատարուած մարդասպանութիւն մը։ Կին մը այսահարեալ կը համարուէր, և առ այս կը վերագրուէր իւր ախտութիւն։ Նորա հայրը վհուկի մը դիմեց, որ բաւ թէ մարդկային զոհ մը անհրաժեշտ է։ Հետեւապէս, գիշեր մը կնոջ հայրը, վհուկն և ուրիշ 5-6 անձինք գուսարեցան, և կրօնական արարողութենէ մը ետքը կանչեցին ընտրեալ զոհը։ Սա եկաւ առանց միտքէն անցուներու դիկուն դալիք փորձանքը։ Շատ մը ոգելից ըմպելիք խմել տուին անոր, մինչեւ որ զգայութիւնը կորցաց, եւ յանկարծ գլուխը կտրելով, արիւնը խառնեցին բրինձի հետ, և պատրաստ մատուցին չաստուածի մը։ Մարմինն յօշոտեցին՝ ոստիկանութիւնը խաբելու համար, եւ լճի մը մէջ նետեցին։ Բայց մարդասպանք բռնուեցան քանի մը օրէն, և ամէն բան խոստովանեցան։

—Պոսդոնի Կանոնց Դրամատունն երկրորդ անգամ սնանկութիւն հրատարակեց, Տեսչութենէն Սարա Հով փախած լինելով 30,000 տոլարին հետ, զոր իւր պարզամիտ յանձնորդաց վստահացած էին իրեն։ Սարա Հով 1875ին հիմնեց կանոց Դրամատունը՝ բարի գործական քօղի տակ։ Կ'ըսէր թէ տարբատ եւ կարօտ կանոց միայն խնայողութիւնը կընդունի, 8 առ 100 տոկոս տալով եռամսեայն կանխիկ։ 1,300է աւելի կանայք

—)(11)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱ ՈՐԴԻ

ԱՅՐ-ԿԻՆՆ

(ՊԱՏԱՄԻԱՆԻ ԱՌ Պ. ՀԱՆՐԻ Տ'ԻՏԳԻԼ)

Ահաւասիկ պատուաւոր, աշխատասէր երիտասարդ մը, (ըսածներս ենթադրութիւն չեն, այլ դէպքեր, ծանօթ դէպքեր), ահա՛ երիտասարդ մը որ, ըստ հասարակութեան կարծեաց, պատուաւոր ընտանիքէ մ'աղջիկ մը կը սիրէ։ Այդ աղջիկն հաճելի կ'ըլլայ իրեն, կ'ուզէ եւ հեռը կ'ամուսնանայ։ Օրիորդն երկու տասնամեայ յղի է ծառայէ մը։ Պատուաւոր ընտանիքն, որ դիտէր զայս, իւր սերունդը բնացուց օրինաւորապէս պատուաւոր մարդու մը կրծքանը, որ հարց ու մարց խօսքին կը հաւատայ։ Ամուսինը կը դիմէ օրինաց, որ սա պատասխանը կուտայ իրեն։ «Քու հարութիւնդ պիտի ժխտուի եւ քեզ պիտի բաժնենք այն գարշելի հնոցմէն։—Ուրեմն կրնա՞մ ուրիշ մը հետ ամուսնանալ։—Ո՛չ, մինչեւ որ նա չմեռնի, չես կրնար։—Բայց եթէ լնէ աւելի ապրի՞։—Զպիտի ամուսնանաս։—Բայց ես կ'ուզեմ սիրել, զաւակներ ունենալ, որ իմ անունս կրեն։—Անկարելի է։—Բայց ես յանցանք մը չի գործեցի։—Ի՞նչ ընենք։—Այս գարշելի բան է։—Այս տանելի է։»

Ահա՛ պատուաւոր աղջիկ մը, որ ընկերութեան մէջ երիտասարդ մը կը տեսնէ, որու վրայ շատ լաւ կը խօսին։ Այս երիտասարդն հաճելի կ'ըլլայ իրեն։ Դաշնագիրը կը տորդրուի, ամուսնութիւնը կը դատարուի։ Եկեղեցիէն ելնելէ ժամ մը եաքը, խնջոյքը չի լմնցած, այդ երիտասարդը գաւառ կ'ելլէ եւ մէկ մ'ալ չի դար։ Օրէան առնելով կը մեկնի, եւ կինը կոյս ու սեանկացեալ կը թողու։ Սա կը դիմի օրէնքին, որ կը պատասխանէ իրեն։ «Իրաւունք ունիք, Տէ՛ր, ուաղակի մը հետ ամուսնացար։—Լա՛ء ուրեմն, ազատութիւնս դարձուցէք ինձ։—Ո՛չ։—Ի՞նչ պէտք է ընեմ։ Սպասէ՛ք։—Ի՞նչ բան։—Որ վերադառնայ։—Հապա եթէ չի վերադառնայ։—Սպասելու էք որ մեռնի։—Եթէ չի մեռնի՞։—Վա՛յ մեզ։—Բայց եթէ ես ուրիշ մը սիրե՞մ։—Կ'անպատուուիք։—Եթէ զաւակներ ունենա՞մ, քանի որ մայր ըլլալու համար ծնած եմ։—Անոնք ապօրինի զաւակ կ'ըլլան։—Այս դարշելի բան է, վասն զի ես անմեղ եմ։—Այս տանելի է։»

Բայց, կրնար ըսել օրէնքն, մեզմացուցէք պարագայներ կան հրձիգներու, մարդասպաններու ու հայրասպաններու համար, եւ երբ օրոշեալ ժամանակ մը լաւ վարուին, տարեզ արձի մ'առթիւ ազատ կը թողունք զիրենք։

—Կատարելա՞պէս։

—Կատարելապէս։

—Աղէկ։

Այրէ, շնա՛կն, այդ ամուսինն, զոր ընտանիք մը կը խաբէ, այդ կինն, զոր սիրկայ մը երեսի վրայ կը թողու եւ կ'ոգբատացնէ, իրաւունք ունին, ասի դարշելի բան է։

Այս նամակը դրած պահուս Պ. Տիւպուրի դատ կը սիսի Սէնի եղեռնագատաւորանին առջեւ։ Այս դէպքն էր որ առիթ տուաւ ձեր նամակին եւ իմ պատասխանս։ Կ'ուզէ՞ք որ, տիրելի ոգարոս, ամբաստանագիրն առնունք, չորս ծաղենք։ կանչիկ գաւազանի մը ծայրը պլենք, սեւ ժապաւենով մը կապենք եւ մեր խօսքին այս տեղը անկենք, որպէս զի ճանրայնս գտնենք երբ ետ դառնանք մեր երթալիք տեղէն։ Վասն զի հիմայ քիչ մ'աւելի վեր պիտի ելլենք, դէպի աշխարհի արարչութիւնն։ Մի խնդաք, ասի լուրջ բան է, բայց մի վախնաք, կարծուին չափ երկայն ու տժգեալի չէ։

Երթանք։

Աստուածաշունչը կ'ընդունինք, տնանկ չէ։ Եթէ դիտութեան համար իւր պատմական ուսանդութիւն անժխտելի դիրք մը չէ, գոնէ ամենէն հին գիրքն է։ ասկեց զատ դէ է, եւ իւր բարոյական, կրօնական, աստուածային եւ առն ու կնոջ պաշտօնին ուսանդութեանց նկատմամբ ամենէն կատարեալն է։ Մարդ ըլլալով, ինքզինքս կը դնատեմ մարդկան ընդհանուր եւ նուիրագործած ծագումանն մէջ։

Աստուած զմարդ չմեռնեց քիչ մը հողէ։ հողի մը տուաւ անոր բերան առ բերան, մէկ մարմնի մէջ ստեղծեց զայն արու և էգ, այսինքն թէ միտք և զգացում տուաւ նմա և արք ու կանայք անկից պիտի ծնին։ Կը հրամայէ անոր որ աճի եւ բազմանայ։ ատանկով մարդը միակ արարչութեան մասն կ'ելլայ։ ձեւով, մտքով ու ճատագրով ուղղակի ծնող է իւր արարչին հետ։ Եթէ Աստուած զմարդ կ'ստեղծէ, ի հարկէ պէտք ուներ միջնորդի մը իւր և նորատեղծ երկրի միջեւ, այնպիսի դիտութիւնաց համար, զորս տակաւին չի յայտներ նմա։ Սակայն Աստուած կը տեսնէ որ մարդն բաւական չէ, և իւր գործոյն ուկիզբէն ի վեր առաջին անգամ ըլլալով, կ'ըսէ. «Այս ապէ՛ էն։ Պէտ՛ էն որ մարդն առանձին ըլլայ։ Էրեն նը՝ նա օգնական մը շինեմ էրեն։» Ուստի Աստուած եթէն արուէն կը բաժնէ, եւ էն թէ հողէն, այլ նոյն իսկ մարդուն մարմնէն կը շինէ մարդկային նոր էակ մը, այն է կինը։ Այս երկու էակներն են որ յաւիտեան պէտք է ձգտին մէկ անձ միայն ձեւացնել՝ մէկ նը-պատակաւ։

Սակայն կինն, թէեւ աւելի գեղեցիկ, և աւելի ազնիւ նիւթէ շինուած քան զայրն, քանի որ արդէն Աստուծոյ գործածած մէկ նիւթէն շինուած է, ծագումը այնքան բարձր չէ, քանի որ աստուածային չունչ չէ ընդունած։ Ադամայ ընդունած չունչն, եւեթ մասնակից է եւ իւր օգնական ու լրացուցիչ մաս միայն ստեղծուած է։ Ուստի երկրորդ արարչութեան կը պատկանի, եւ այրն, որ առաջ ստեղծուած է, կը մնայ անոր ու արարչին միջտեղ։ Աստուած կնոջ չի տուաւ զնդեմ եւ դանասուն, անոր չի յանձնարարեց ամիլ ու բազմանալ, անոր չարգիլեց ուտել բարւոյ ու չարի դիտութեան ծառին պտուղէն։ Նա մասնաւոր իշխանութիւն, շարժում եւ պատասխանատուութիւն չունի։ Ինքն սա երեք բառերուն մէջտեղն է։ Աստուած, այր, երկիր, եւ կ'ասէ։ Երեքէն ո՞րն զայն իրեն պիտի սեպհականէ։

Օձն ի տես կուգայ։ Նա զերկիրս կը ներկայացնէ իւր ամենէն սարին ու խաւար վիճակին մէջ, այն է բնազդն, անասնութիւնն։ Եւ սակայն յանուն իրական պիտի ձգէ կինն, քանի որ դիտէ թէ մարդուն հոգւոյն մէջ թափանցող ատաուածային չնչոյն մասնակից է։ Կը խրատէ անոր որ բարւոյ եւ չարի դիտութեան ծառին պտղէն կերցնէ մարդուն, այսինքն թէ ձեռք անցնէ ամբողջապէս այն աստուածային զօրութիւնն, որու շարժատար մէկ մասն եւեթ ունին երկրքին ալ, եւ հաւասար ըլլան Աստուծոյ յարմէ կը բղխին, այրն՝ առաջին ներշնչմամբ, կինն՝ երկրորդ ցոլացմամբ։

Արդ, որովհետեւ, ինչպէս որ ըսինք, Աստուած կնոջ չէ պատուիրած անձնականապէս՝ չէ դպչիլ այն պտղոյն, զոր ճաշակել կը խրատէ օձն, առաջին անդամ ըլլալով իրաւունք պիտի ունենայ ըսելու, ինչ որ անթիւ կանայք կրկնեցին եաքէն, երբ յանցանքի մը մէջ գտնուեցան. «Չէլ գիտեր։» Եւ երբ Աստուած մեղքն իմանայ, այրն կինն պիտի ամբաստանէ, որ փորձիչ պտուղը բերաւ իրեն, եւ կինն պիտի ամբաստանէ զօձն, որ զայն ցոյց տուաւ նմա։

Բարւոյ եւ չարի դիտութեան առաջին արդիւնքն ի՞նչ եղաւ։ Առաջին արդիւնքն եղաւ առաջին երկու արարածոց հակադրել մարդկային արարչութեան գաղանքն, զոր Աստուած իրեն վերապահեր էր յայտնել նոցա, երբ ժամանակն գար, մէկէն ի մէկ յայտնուեցաւ անոնց, եւ առաջին պատառին փափագեցան այս աստուածային մեծանձնորհն ի գործ դնել։ Անոր համար Աստուած զանոնք կանչած ատեն պէտք որ ըսէ էն Յեհովա։ զորոնք տերեւներով ծածկեցին իրենց մարմնոյն այն մասերն որք իրենց անդիմադրելի փոքրութիւնն ու անմիջական մերկն երեւան կը հանէին։ Վասն զի կամաւոր արարչութիւն ոճիրն, այսինքն մարդկան՝ աստուածային զօրութեանց ձեռք նետելու ոճիրն, տակաւին գործուած չէ եւ դեռեւէն գործ պիտի գործուի։ Այս վայրկենիս մի միայն անհնազանդութիւն ու փափագ կայ տակաւին։

Այս բաւ է։ Դերագոյն հրամանն չի պահուեցաւ եւ այն ատեն (ասի յետ ծանրու կարեւոր է) Աստուած դատապարտելով զօձն որ յաւիտեան սողալ գեանի վրայ, զկինն դատապարտելով ազաբերքի ցաւերուն, այսինքն էակաց ձեւակերպութեան ցաւերուն, եւ զայր դատապարտելով աշխատութեան, այսինքն իրաց կիրառութեան, զՊ.դամ արտաքսեց Եդեմէն։ Ինչո՞ւ։ Արդիւնքն պատուէն կերած ըլլալն հետեւանք։ Ոչ։ ապի երկրպագ պատճառն է։

(Շարունակելի)

խարուեցան, և 600,000 տալարի (120,000 անգլ. ոսկւոյ) պատկառելի գումարը վատահեցան նմա։ 138 ին, Դամատունը սնանկացաւ։ 850 կանայք կորուսին ինչ որ տուեալ էին, 240,000 տալար, և Տնօրինուհին իւր ընկերուհւոյն՝ Ճուլիա Կուլտ՝ հետ ձերբակալեցաւ իբրեւ խարդախ։ Սարա ներեք տարւոյ բանտարկութեան դատապարտեցաւ։ բայց պայմանաժամ լրանալուն պէս, վերականգնեց Դրամատունն եւ նորէն գրաւեց քիչ շատ տակի ունեցող կարգ մը կանայց վստահութիւնն, որով կարող եղաւ երկրորդ սնանկութիւն մը հրատարակել այս օրերս։

—Տարւոյս սկիզբէն մինչեւ ապրիլ 15, ի Լոնտոն հրապարակ հանուած պետական արժէթղթոց և փոխառութեանց գումարը կը հասնէր 23,381,000 ոսկւոյ, մինչ 1886 տարւոյ նոյն շրջանին մէջ 33,824,000 ոսկի և 1885 տարւոյ նոյն շրջանին մէջ 14,258,000 ոսկի էր։ Այս տարի հանուած թղթոց մէջ են՝ Պրազիլոյ փոխառութիւն մը 5 միլիոն եօթը հարիւր հազար ոսկւոյ։ Արժանդինի Հանրապետութեան փոխառութիւն մը 3,200,000 ոսկւոյ։ Պուէնոս-Այրէսի փոխառութիւն 1,933,000 ոսկւոյ։ Վիքդորիայի անգլ. գաղթականութեան համար փոխառութիւն մը 1,530,000 ոսկւոյ։ Բուինոսայտի անգլ. գաղթականութեան համար 1,545,000 ոսկւոյ, և Քանատա-Խաղաղական երկաթուղւոյն պարտատիրական 4,360,000 ոսկւոյ։ Կան նաեւ ամերիկեան և մեքսիկեան ձեռնարկութեանց համար փոխառութիւններ, ինչպէս նաեւ Պէնկալ-Նակբուրի հնդկական երկաթուղւոյն և բանվաթիւ գարեջրատանց փոխառութիւններ։ Իսկ հանրային ձեռնարկութեանց համար այս տարի այնչափ դրամ չուղուիր անգլ. հրապարակէն։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

ՆԻՍԱՆ Թ.

24 ԱՊՐԻԼ 1887

ԱՏԵՆԱԿԱՆ ԴՈՐՈՂՈՒԹԻՒՆԲ

Ինչպէս երէկ վերջին պահուն ծանուցինք համառօտիւ, Ազգ. Ժողովը ի Նիսա գումարեցաւ երէկ ժամ 4 ին, ի Մայր Եկեղեցի, ընդ առաջեայ Նախագահութեամբ Սէֆէրեան Դեր. Սիմէոն Եպիսկոպոսի եւ ատենապետութեամբ Մէրէէմգուլի Յարութիւն էֆէնտիի։ Ներկայ երեսփոխանաց թիւն էր երեսուն, որ ի վերոյ յանգեցաւ յիսուն-մէկի։

1885 շրջանի ԺԸ եւ ԺԹ եւ 1886 շրջանի Զ եւ Է նստերու ատենագրութեանց վաւերացումն յետոյ, Ատենապետ էֆէնտի Ժողովին հաղորդեց երեք երեսփոխանաց հրաժարագրեր։ Ա. Յովակիմեան Դանիել էֆ.ի՝ որ Լոնտրա ուղեւորած լինելով, կը հրաժարէր երեսփոխանութենէ։ Բ. Գորեան Յակոբ էֆ.ի՝ որ կը հրաժարէր անձնական զբաղմանցը պատճառաւ և Գ. Ճանբուլեան Մկրտիչ էֆ.ի՝ որ պատճառ չէր յայտնած։ Այս երեք հրաժարագիրք կարգաւ քուէի դրուելով ԸՆԴՈՒՆՈՒԵՑԱՆ հակիրճ վիճաբանութենէ մը յետոյ, յորում՝ ի մէջ այլոց՝ Յ. Դուրգէն էֆ. առաջարկեց մերժել Յովակիմեան էֆ.ի հրաժարականը, քանի որ նորա բացակայութիւնն առժամեայ էր։ ուրիշ մէկ քանի երեսփոխանք թեր ու դէմ խօսեցան.—Տր. Յ. Շէյմանեան էֆ. պատասխանեց թէ «Երբ մէկը հրաժարական կուտայ ազգային պաշտօնէ մը, սկզբնամբ պէտք է ընդունիլ զայն իբրեւ անկեղծ արտայայտութիւն մը, վասն զի հակառակ պարագային մէջ հետեւանքն այն կըլլայ որ երեսփոխանք իրենց պաշտօնի գլուխը չեն դնուիր, շատեր կուգան, օրինակներ թիւ չեն կազմեր ու ժամավաճառ կըլլան։ Եթէ, յարեց, երեսփոխանութիւնը լուրջ բան մ'է, ինչպէս ես կը հաւատամ, հրաժարականներն ալ պէտք է լրջութեամբ նկատողութեան առնուին եւ ընդունուին։ Այս ազգային գործերու մէջ գործելը կամ հրաժարիլը զուտ խղճի խնդիր մ'է։»

ՕՐԱԿԱՐԳ

ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ

(Տեղեկագիր Ատենապետաց Դիւանի)

Յ. Գուրգէն էֆ.—Ս. Պատրիարք Հօր հրաժարականի խնդիրը նկատողութեան առնուելէ առաջ, գիտողութիւն մ'ունիմ Օրակարգի այդ խնդրոյն վերայ։ Ըստ Ներքին Կանոնագրի, ունինք Ատենապետաց Դիւան մը որ ժողովոյս յանձնարարութեամբ միայն կը գումարի. արդ՝ Ս. Պատրիարք Հօր հրաժարականը տակաւին Երեսփոխանութեան չներկայացուած, ի՞նչպէս կը լինի որ այդ Դիւան ինքնաբերաբար գումարուած և տեղեկագիր բերած է։ Այս մասին բացատրութիւն կը պահանջենք՝ ես և պաշտօնակիցներս չատեր։

Ատենապետ էֆ.—Ձեր պահանջած բացատրութիւնը կրնաք գտնել նոյն իսկ տեղեկագրոյն մէջ զոր յանուն Ատենապետաց Դիւանի պիտի կարդամ։ Այդ գիրը լսելէ յետոյ ժողովդ կրնայ դարժանն տնօրինել։

Ռ. Պ—լ—ե—ան էֆ. կրկնելով Գուրգէն էֆ.ի դիտողութիւնը, կառաջարկէ որ չկարդայուի Ատենապետաց Դիւանի Տեղեկագիրը, վասն զի յայնժամ լռելեայն ընդունուած պիտի լինի այն։

(Դաղարոսեան էֆ. ևս խօսք կուզէ։ Ատենապետ էֆ. խօսք չի տար, նախ Տեղեկագիրն հաղորդելու համար։ Պուլկուրեան էֆ. կ'ընդմիջէ —Նուրեան էֆ. և ուրիշ երեսփոխանք ընթերցումը կը պահանջեն։ պահ մը կը խանգարի ժողովոյ բարեկարգութիւնն։ հուսկ յետոյ Ատենապետ էֆ. լռեցնելով զամենքը, կը կարդայ Տեղեկագիրը։)

Ատենապետ էֆ.—Ս.մեն. Ս. Պատրիարք Հայրը փետրուար 20 թուականաւ հրաժարագիր մը լղած էր առ իս, զոր Ատենապետաց Դիւանին նկատողութեան ենթարկեցի ըստ օրինի։ Ասասիկ այդ հրաժարագիրն.

«Մեծապատիւ Երեսփոխանք Հայոց Թուրքիոյ

«Յօրէ անտի կոչ՝ցիք զիս ի պաշտօն «Պատրիարքութեան» Գ. Պոլսոյ, իբրեւ մոռք «վարեցի ցարդ զայն ծանրատաղտուկ պաշտօն՝ որքան խիստ՝ համերաշխութեամբ եւ աջակցութեամբ Ազգային Ժողովոյ։ Արդ, անձնական յաճախ յաճախ տկարութիւն, ծերութիւն, և որ առաւելն է, «մտաւոր և մարմնաւոր կարողութիւններն «ցայլևս ո՛չ ներեն ինձ շարունակել զայդ «բազմահոգ պաշտօն պատրիարքութեան, «ի վնաս հարցին չահուց եւ անձիս։ Ուստի գամ խոնարհաբար մատուցանել պատկ. «Ազգային Ժողովիդ զիմ անկեղծ հրաժարական, ինչպէս եւ Բ. Դրան ալ մատուցած եմ։

«Մնալով միշտ Վեհ., Սուլթանի Թանգագին կենաց եւ ս ըեալի Ազգիս օրհնութեան, աղօթարար

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Ա.Ր.ԲԵՊԻՍԿ. ՎԵՀԱՊԵՏԵԱՆ

20 Փետրուար 1887

ի Կ. Պոլիս

Ատենապետաց Դիւանը նկատելով որ այն պահուն Պէշիկթաշի գերեզմանատան փափուկ խնդիրը կը յուզուէր, յետ բանակցելոյ վարչական կրկին ժողովոց հետ, անմիջանակ դառ Ս. Պատրիարք Հօր հրաժարականն, որ զանազան մեկնութեանց նիւթ կրնար լինիլ այդ պարագայից մէջ։ Հետեւաբար Ազգ. Վարչութեան միաբան՝ փութացինք պարզել այս նկատումները Ա.մեն. Պատրիարք Ս. Հօր որ հաճեցաւ յետաձգել զիւր հրաժարական ցուցածումն վերոյիշեալ խնդրոյն։ Իսկ արդ, Ն. Սրբազնութիւն զնդելով իւր հրաժարականին վրայ, պահանջած է Մայր Դիւանէս ներկայել զայն պատկ. Ժողովոյդ։ Ատենապետաց Դիւանը վերջապէս նկատողութեան առնելով խնդիրը, սա կարծիքն ունեցաւ թէ.

«Ըստ որում Ն. Սրբազնութեան ի Պատրիարքութիւն Երուսաղեմայ ընտրութիւնն, զոր Ժողովդ կատարեց 1885ի Նոտաշրջանի ԺԴ նամն մէջ, ի 6 դիտեմբ. նոյն տարւոյ, այն պայմանաւ էր որ՝ մինչեւ Երուսաղեմի Սրբոյ Յակոբեանց Միաբանութեան ներքին կանոնագրի վերաքննութիւնն ատարուէր և պարագայները ներքին Ա.մեն. Տ. Յարութիւն Սրբազանի հեռացումը կ. Պոլսոյ Պատրիարքական Աթոռէն, Ն. Սրբազնութիւն պիտի չարունակէր զայս վերջին պաշտօն։

«Եւ ըստ որում այս պայմանն ո՛չ այլ ինչ կենթադրէր անշուշտ, բայց եթէ վերջնական լուծումն մի քանի կարեւորագոյն խնդրոց, որոց մի մասն դեռ ևս չէ հասած ի կատար։

«Հետեւաբար ըղձալի է որ Ն. Բարձրութիւն պահ մի ևս շարունակէ մնալ կ. Պոլսոյ Պատրիարքական Աթոռոյն վրայ եւ իւր անձամբ հոգատարութեամբ ի յանգ հանէ՝ ըստ փափագանաց Ազգին՝ նաև այն խնդիրներ որք դեռ ևս հետամտութեան կը կարօտին։»

Բայց ըստ որում Ա.մեն Տ. Յարութիւն Սրբազան իւր անձին տկարութեան վրայ յենլով զիւր հրաժարական, կ'ուզէ որ Ազգ. Ժողովդ ընդունի զայն եւ արձակէ զինքն արդի պաշտօնէն, Պատկ. Ժողովոյդ կը մնայ տնօրինել զարժանն առ այս։

(Յետ այս յայտարարութեան, Յ. Գուրգէն էֆ. խօսք կ'ուզէ Ատենապետաց Դիւանի տեղեկագրոյն վրայ —Ատենապետ էֆ. կ'ըսէ թէ այդ միջադէպը փակուած լինելով, խօսք չի կրնար տալ այդ կէտին վրայ.— Գուրգէն էֆ. կը պնդէ. Պուլկուրեան էֆ. կը ձայնակցի նմա գոչելով թէ «Դեկտատորութիւ՞ն ընել կ'ուզէք հոս, Ատենապետ էֆէնտի»։— Նուրեան էֆ. կը սաստէ զՊուլկուրեան էֆ. թէ իրաւունք չունի այսպիսի խօսք մ'ուղղելու Ազգ. Ժողովոյ Ատենապետին.— «Անցեալ Նըստին, կը պատասխանէ Պուլկուրեան էֆ. բարկացած, ինձ դէմ հայհոյեցին այս տեղ, ինչո՞ւ չպաշտպանեցիք զիս՝ երբ երեսփոխան»։— Երեսփոխաններէն շատեր ոտքի կ'ելնեն. աղմուկ և չխմբութիւն կը տիրեն պահ մը։—Ատենապետ էֆ. մեծ դժուարութեամբ կը յաջողի հանդարտեցնել զժողովն։)

Մ. Մելիքեան էֆ.— Կառաջարկեմ ընդունիլ Ատենապետաց Դիւանի տեղեկագրոյն եզրակացութիւնն և պատգամաւորութիւն մը կազմել որ երթայ ըստ պնդմ խնդրել Ս. Պատրիարքէն որ հաճի ետ առնուլ իւր հրաժարականը։

Ֆ. Ղազարոսեան էֆ.—Կը յիշէք թէ այս ժողովս Տ. Յարութիւն Սրբազանը երուսաղեմի Պատրիարք ընտրած պահուն, որոշած էր միանգամայն որ մինչեւ որ Երուսաղեմայ միաբանական կանոնագիրը չվերաքննուի և ինչ ինչ առկախ խնդիրներ չանօրինուին, Ն. Սրբազնութեան ընտրութիւնը չտեղեկագրուի առ Բ. Դուռն։ Ըստ այս որոշման, Ս. Պատրիարքի հրաժարման ընդունելութիւնը կամ մերժումը խնդրոյ առարկայ չենք կրնար ընել, քանի որ ո՛չ այդ կանոնագիրը վերաքննուած է տակաւին և ո՛չ ալ յիշուած խնդիրը կարգադրուած են։

Ե. Դ—ր—ի՛ էֆ. —Ես այնպէս կը նրկատեմ թէ Ս. Պատրիարք Հօր հրաժարականն այսօր առաջին անգամ կը ներկայանայ մեզ, վասն զի ինձ համար դոյութիւն չունին ո՛չ Ատենապետաց Դիւանի տեղեկագիրն ու ո՛չ անոր բերած բանաձեւը։ Ճշմարիտ է Ղազարոսեան էֆ.ի դիտողութիւնը թէ Երուսաղեմայ կանոնագրի վաւերացումէն յետոյ միայն Տ. Յարութիւն Սրբազանի Երուսաղեմի Պատրիարք ընտրուիլը կրնայ տեղեկագրուիլ առ Բ. Դուռն։ Դալով Մելիքեան էֆ.ի առաջարկին, ես կը կարծեմ թէ պատգամաւորութիւն մը զրկելու ձեռնարկն եղած է արդէն։ Այն վայրկենէն երբ Երուսաղեմայ Պատրիարք ընտրեցինք զՏ. Յարութիւն Սրբազան, այն վայրկենէն այլ ևս մեզ համար անցեալ Պատրիարք մ'է նա և երբ Բ. Դրան դիմենք չպիտի ըսենք թէ Ն. Սրբազնութեան հրաժարականն ընդունած ենք, այլ թէ Երուսաղեմայ Պատրիարք ընտրած ենք զնա։ Հետեւաբար պէտք է զբաղիլնք Երուսաղեմայ Կանոնագրովն։

Ատենապետ էֆ. —Պէտք է դիտել սամ Դուրգէն էֆէնտիի թէ կը սխալի երբ կ'ըսէ թէ առաջարկեալ դիմումը եղած է արդէն. սխալ է նաեւ թէ Տ. Յարութիւն Սրբազան Երուսաղեմի Պատրիարք ընտրած օրէն այլ ևս իբր անցեալ Պատրիարք մը կը նկատուի մեզ համար։ Երբ Ազգ. Ժողովս այդ ընտրութիւնը կատարեց, այն պայմանաւ էր որ Ն. Սրբազնութիւն տակաւին ժամանակ մը վարէ կ. Պոլսոյ Պատրիարքութիւնը։

Տ. Ե. Շէյմանեան էֆ.—Ինչ որ պահ մ'առաջ ըսի հրաժարոյ երեսփոխանաց համար, Նոյնը պիտի ըսեմ նաեւ Պատրիարքին համար։ Երբ Ն. Սրբազնութիւն իւր տկարութիւնը եւ ծերութիւնը յառաջ բերելով կը հրաժարի, ես կը կարծեմ թէ պատճառ մը չիկայ բնաւ որ այսպիսի լուրջ հրաժարական մը չընդունինք երեսփոխանական լուրջ ժողովի մը կողմէ։

Տր. Ե. Թ—ր—ե՛ էֆ.—Շատ դեղեցիկ սկզբունք մ'է Շիշմանեան էֆէնտիի յայտնածը, սակայն միւս կողմէ մտածելու ենք նաեւ թէ սովորական պարագայ մը չէ Պատրիարքի մը հրաժարականն։ Մենք բնաւ առիթ ունեցած չենք դժգոհելու Տ. Յարութիւն Սրբազանի պաշտօնավարութենէն, ուստի կառաջարկեմ որ պատգամաւորութիւնը կազմուելով երթայ խնդրել Ն. Սրբազնութենէն որ հաճի ետ առնուլ իւր հրաժարականն։

Ե. Ն—ր—ե՛ էֆ.—(Ատենապետ Քազ. Ժողովոյ) Շատ դժար կացութեան մը մէջ կը գտնուիմ ներկայ խնդրոյս մէջ։ Ս. Պատրիարքն՝ իբր իւր սիրելի որդիներէ մին քանիցս կոչեց զիս իւր մօտ եւ խնդրեց որ աշխատիմ ընդունել տալ իւր հրաժարականն աթոռէ մը որուն վրայ աւելի փուշ դառ քան թէ վարդ, ա՛յն ատենն որ իւր առաջարկութիւնը խանգարիլ կ'սպառնայ, եւ խոստացայ։ Բայց միւս կողմէ, իբր անդամ Վարչութեան, կը յայտարարեմ թէ ասկից աւելի անպատեհ ժամանակ մը չի կրնար ըլլալ այդ հրաժարականի ընդունելութեան համար, վասն զի ո՛չ միայն Երուսաղեմայ հանդանակութեան գործը կը կասի, այլ կան նաեւ ազգային այնպիսի կարեւորու կենսական խնդիրներ որք Ն. Սրբազնութեան առօրեայ հոգածութեան և ներկայութեան կը կարօտին։ Ուստի ես ալ անհրաժեշտ կը դատեմ պատգամաւորութեան մ'առաքումը։

(Ուրիշ քանի մը թեր ու դէմ կարծիքներ յայտնուելէ յետոյ, Ատենապետ էֆէնտի ամփոփեց եղած առաջարկներն որք եղկուրի կը բաժնուէին. 1. կամ պատգամաւորութեան մը միջոցաւ խնդրել Ն. Սրբազնութենէն որ հաճի ետ առնուլ հրաժարականն և կամ 2. անմիջապէս զբաղիլ Երուսաղեմայ կանոնագրի վերաքննութեամբ որոյ աւարտումէն յետոյ Երուսաղեմայ Պատրիարքական ընտրութեան մասնաթան Բ. Դրան յղուի)։

Այս երկու առաջարկներ քուէի դրուելով, պատգամաւորութեան առաջարկն ԸՆԴՈՒՆՈՒԵՑԱՒ ԽՍԱ ԵՐԵՔ ՔՈՒԷԻՔ ընդդէմ ԵՐԵՔ ՔՈՒԷԻ զոր ստացաւ երկրորդ առաջարկն։

Հետեւաբար, Մայր Դիւանի հրաւէրանօք պատգամաւորութիւնը կազմուեցաւ հետեւեալ կերպով.

Գեր.	Սիմէոն Եպիսկ.	Սէֆէրեան
Արժ.	Եղիշէ վրդպետ.	Այվազեան
»	Յոհն. »	Աւշարունի
»	Յոհն.	քէհնայ Մկրեան
Վսեմ.	Յոհն. էֆէնտի	Նուրեան
»	Բարսեղ »	Հալաճեան
Մեծ.	Գրիգոր. »	Ղազարոսեան
Մեծ.	Մանուկ »	Ասլանեան

Պատգամաւորք՝ Ազգ. Ժողովոյ Ատենապետին առաջնորդութեամբ երուսաղեմատուն գնացին ուր կը գտնուէր Ա.մեն. Ս. Պատրիարք Հայրն եւ վերադարձան քառորդ ժամէ վերջ, որոյ միջոցին նիստը դադրած էր։

Ատենապետ էֆ. առանձը վերստին բանալով, յայտնեց կատարուած ձեռնարկին արդիւնքը. «Ձեր ընտրած պատգամաւորութիւնը ներկայացաւ Ա.մեն. Ս. Պատրիարք Հօր եւ ըստ բանաձեւի Ատենապետաց Դիւանի, յայտնեց թէ Ազգ. Ժողովն այս միջոցիս իւր հրաժարումն անդարմար եւ անհամաձայն կը գտնէր. այն պայմանաց հետ ոչ ոքցմով Ն. Սրբազնութիւն ընտրուած էր Պատրիարք Երուսաղեմի, հետեւաբար կը խնդրէր որ ետ առնու զայն, ցկարգադրութիւն ինչ ինչ խնդրոց որք իւր հոգածութեան և խնամոց կը կատրտին։ Ն. Սրբազնութիւն թեպետ ընդդիմացաւ բաւական և յայտնեց թէ ինք կը հրաժարի իւր ծերութեան և տկարութեան պատճառաւ, սակայն պատգամաւորաց թախանձագին ստիպմանց վրայ, յանձն առաւ ժամանակ մ'ևս շարունակել կ. Պոլսոյ պատրիարքութիւնը, այս առթիւ երախտագիտութիւն յայտնելով առ Ազգ. Ժողովն։»

Սոյն յայտարարութիւն գոհութեամբ և շնորհակալութեամբ ընդունուեցաւ։

Ապա Ժողովն անցաւ Օրագրի երկրորդ խնդրոյն։

Բ.

ՎԵՐԱԲՆՆՈՒԹԻՒՆ ԿԱՆՈՆԱԳՐԻ Ս. ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԱՑ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

Ատենապետ էֆէնտի Ժողովին հաղորդեց Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան վերաբննելի կանոնագրի մասին Ազգ. Վարչութեան քանի մը պաշտօնագրերն որ ինչ ինչ բարեփոխութիւններ կառաջարկէին. յետ որոյ վիճաբանութիւն բացուեցաւ կանոնագրին ամբողջութեան վրայ։

Առաջին խօսքն առաւ Բ. Հալաճեան էֆէնտի որ գրաւոր բանախօսութիւն մ'արտասանեց (զոր կը հրատարակենք ի սորեւ)։

Ապա խօսեցան Յ. Գուրգէն և Մ. Ազարէգեան էֆէնտիք։—Առաջինը գրելխաւորաբար ի վեր հանեց երկու կէտեր. նախ, Երուսաղեմայ միաբանութեան ձեռամբ կնքելի փոխառութեանց վերաբերեալ յօդուածի սեղմումն առարկեց, այնպէս որ Միաբանութիւնը չկարենայ փոխառութիւն կնքել առանց կիրդրոնին հաւանութեան. երկրորդ, դիտել տուաւ թէ այն տրամադրութիւն որուն համեմատ Երուսաղեմայ Պատրիարքը կրնայ ամբաստանութեան ենթարկուիլ վերցուած է Վարչութեան եւ Խորհրդոյ. Ցանձնաժողովոյն կատարած բարեփոխմանց մէջ. մինչդեռ Միաբանութիւն այդպիսի յօդուած մը պահած էր իւր զրկած կանոնական ծրագրոյն մէջ։

Յ. Ն—ր—ե՛ էֆ., այս վերջին դիտողութեան ի պատասխան կարդաց Սահմանադրութեան մէկ յօդուածն որ այդպիսի տրամադրութիւն մը կը պարունակէ բացորոշապէս, և յարեց թէ այս պատճառաւ է որ դայն կանոնագրին մէջ կրկնելու հարկ չէ տեսնուած։

Ապա ընդարձակ ատենաբանութիւն մ'ըրաւ Մ. Ա—ղ—ա՛ էֆ. որ երեք դիտողութիւններ պարզեց. Ա. կանոնագրին մէջ յիշատակուի թէ Երուսաղեմայ վանքն ե՛րբ և ո՛ր հայրապետին ձեռամբ հաստատուած է և եկեղեցական ինչ դասակարգի կը պատկանի։ Բ. Միաբանք՝ իբր եկեղեցական, զբաղին զուտ իրենց հոգևորական պաշտօններով և չխառնուին բնաւ դրամական գործոց որոց ժառակարարութիւնը բոլորովին անջատուի։ Գ. Երուսաղեմայ վանքը ունենայ վարժարան մը ուր եկեղեցականութեան պատրաստուողք ստանան բարձր ուսում մը, պահանջուած ամէն հանգամանքներով։

Ադաբէգեան էֆ.ի ատենաբանութենէն յետոյ, Փափազեան էֆ.ի առաջարկութեամբ կանոնագրի ամբողջութիւնը քուէի դրուելով ընդունուեցաւ, յետ որոյ որոշուեցաւ յայսմբդ նստին սկսիլ յօդուածի առ յօդուած քննութեան և քուէարկութեան։

* * *

Ատենը փակուելէ առաջ Ատենապետ էֆ. յայտնեց թէ յայսմբդ նստի Օրակարգի առաջին խնդիրը պիտի լինի Մայր Դիւանի ընտրութիւն, ըստ որում ներկայ շրջանը լրացած է և հետեւաբար Դիւանի պաշտօնը վերջացած։ Թէեւ խնդիրը յարուցուեցաւ թէ այս տարի ևս փակում և բացում չպիտի կատարուի, սակայն երեսփոխանք մեկնելու վրայ լինելով, ժողովը ցրուեցաւ առանց այս մասին որոշում մը տալու։

Ասասիկ Վահ. Հալաճեան Բարսեղ էֆէնտիի արտասանած բանախօսութիւնը.

Տեարք Երեսփոխանք.

Երուսաղեմայ Ս. Յակոբեան վանուց ծանր պարաքը պէտք է մեզ խորհրդածել տայ թէ զայն հատուցանելն ո՛րչափ դժուար, բայց և անհրաժեշտ է այժմէն այնպիսի ճանապարհ մը հատանել որ նոյնօրինակ պարաքը մը չի կրկնուի յապագային։

Այո՛, այժմէն հարկ է խորհիլ և որոշել միջոցներն որով երուսաղեմայ վանքն յապագային դարձեալ զՍգգն այսպիսի ծանրածանր բեռի մը ներքեւ չը կարենայ ձրգել, վասն զի ինչպէս պատմութիւնը կը վկայէ, այս առթիւն անգամը չէ որ Ազգը կը բանադատուի դժբաղդաբար վանուց յանի մատակարարութեան տուգանքը հատուցանել։

Ո՞վ կ'երաշխաւորէ ուրեմն՝ որ այս վերջին անգամը պիտի լինի. ո՛չ ոք կրնայ հաստատել սոյն յաւակնութիւնն ունենալ, մինչեւ որ կանոնով Ազգը չ'սպահովի զապագայն։

Ազգային Ժողովոյ 1880ին քուէարկած կանոնագրութիւնը չէ յաջողած սոյն ծանրակիր խնդիրն ապահովութեան ներքեւ դնել։

Ազգային Վարչութիւնը չէ յաջողած գործադրելի ընել տալ ո՛չ վերոյիշեալ կանոնագրութիւնն և ո՛չ 1863ի կանոնագրութիւնը։ Բայց ասոի թէ և 1863ի կանոնագրութիւնը վճռած էր որ հինգ հարիւր լիրայէ աւելի փոխառութիւն մ'ընելու հարկ եղած միջոցին Երուսաղեմայ Ս Պատրիարքը Կեդրոնական Վարչութեան դիմէ թոյլտուութիւն ստանալու, սակայն ո՛չ միայն սոյն կարեւոր կանոն չէ գործադրուած, որով այսօր մեծաքանակ պարաք մ'է գոյացեր ու բարդուեր է հետզհետէ, այլ ցաւալին այն է որ 1880ի կանոնագրութիւնը ջնջեր է նաեւ այս միակ խոհեմական տրամադրութիւնն, և կասեցեալ Ազգին սոյն ծանրակշիռ իրաւունքը, տնօրիններ է որ Երուսաղեմայ միաբանութեան ընդհ. ժողովն իրաւունք ունենայ ազատաբար կատարել զամենայն փոխառական և դրամական գործողութիւններ, պարտաւորութեամբ տարեկան հաշիւ մատուցանելոյ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան։

Սոյն տրամադրութիւնը դուռ բացած է նորանոր զրպարտց ազգային, վասն զի ազատ թողլով զՄիաբանութիւնն իրեն հարկ դատած փոխառութիւնն ընելու, առ երեւոյթ պատասխանատուութիւն մը բաւական համարեր է. բայց պատասխանատուութիւնը դարման չէ պարտուց և ահա այսօր իբր քառասուն հազար լիրա մեծագումար պարաք մը կայ, որուն ո՛վ ալ ենթադրուի պատասխանատու, Ս. Պատրիարքը, Տնօրէն ժողովը, կամ Միաբանութիւնը, բայց եւ այնպէս ո՛չ թէ նոքա այլ Ազգն է որ պիտի տուժէ սոյն պարաքը կամայ ակամայ։

Սոյն կարեւոր խնդրոյ ածութեանց արդիւնքն է, ըստ իս, առաջարկել Ազգային պատկառելի ժողովոյդ, որ միանգամայն ընդ միշտ ապառնի պարտուց ծագման և բարդման առջեւն առնելու համար որոշէ։

Ա.— Նոր դրուելիք կանոնագրութեան մէջ բարեփոխութիւն ներմուծել այնպիսի հատուած տրամադրութիւններով, որ Ազգը կարենայ միշտ վերահսուս լինիլ Երուսաղեմայ վանուց դրամական վիճակին և կեդրոնը գիտնայ և վճռէ զմենայն կարեւոր դրամական գործառնութիւնս վանուց։

Բ.— Մենայուն խորհրդարանական մասնաժողով մը ընտրել ի ձեւն պատկառելի ժողովոյդ, որ միշտ Երուսաղեմայ եկեղեցւոյն վրայ հսկել եւ Միաբանութեան կողմէ տրուելիք հաշիւներուն ճշգութիւնն ու օրինաւորութիւնը քննել մանրամասնօրէն և հաստատել կամ մերժել ըստ արդեանց քննութեանն։ Սոյն մենայուն Մասնաժողովն ըստ պիտոյից իրաւունք ունենայ, կամ ամբողջովին կամ մասամբ երթալ Երուսաղէմ, և ի մօտոյ վերահսուս լինիլ տեղւոյն, որպէս զի խորհելիք գործանցն լինին հիմնական, օգտակար և գործադրելի։

Գ.— Պահանջել Միաբանութենէն որ եռամսեայ հաշիւ ներկայէ խորհրդարանական մենայուն Մասնաժողովոյն ի քննութիւն և ի հաստատութիւն։

Դ.— Վանքին գանձն երաշխաւորութեան ներքեւ առնուլ, լուսաբարապետին հնաւանդ և գրեթէ բացարձակ իշխանութիւնն ժամանակիս պահանջմանց և Միաբանութեան և Ազգին օգտակարագոյն գիրքի մը վերածելու շրջանաձեւ տնօրինութիւն մը կանոնադրելով։

Ե.— Ցանձնարարել այժմու խորհրդարանական Ցանձնաժողովին որ արդի պարաքին վճարման համար դանձուած գումարէն և ոչ մէկ ոսկի չի վճարէ մինչեւ որ առաջարկեալ սոյն պայմանագրութիւնը չընդունուի Երուսաղեմայ Միաբանութեան կողմէ և չ'ստորագրուի Երուսաղեմայ Նորընտիր Ս. Պատրիարքէն, եւ մինչեւ սոյն գործողութեանց կարգադրութիւնն, դանձուած գրամները պահուին ապահով կերպով և օրինաւոր տոկոս բանեցնելով, խորհրդարանական Ցանձնաժողովոյ ձեռաք։

Ահա այս է իմ առաջարկութիւն զոր կը խնդրեմ Ազգ. Երեսփոխանական պատգամաւորի Ժողովէդ ի նկատ առնուլ իբր ստիպողական և կենսական խնդիր և մոցնել զայն հատատուն ելնիք նոր կանոնագրութեան մէջ։

24 Ապրիլ 87 ԲԱՐՍԵՂ ՀԱԼԱՃԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երէկ, Ազգ. Ժողովոյ նիստէն յետոյ, Ս. Պատրիարք Հայրն Երուսաղէմատուներն Պատրիարքարան եկաւ ուր Երեսփոխանք Ն. Ամենապատուութեան ներկայանալով շնորհակալութիւն յայտնեցին որ հաճած էր ետ առնուլ հրաժարականն։

Յետոյ Քաղաքական Ժողովը նիստ ըրաւ Ս. Պատրիարք Հօր նախագահութեամբ։

Ուսումնական Խորհուրդն երէկ տեղեկագրով մը Քաղաքական Ժողովոյ մատոյց ազգ. վարժարանաց գործածութեան համար ընտրեալ դասագրոց ցուցակը։ Խորհուրդն իւր երեկի նստին մէջ, ըստ Բարեկարգութեան Հրահանգի ազգ. վարժարանաց, թաղային վարժարանաց առաջնորդներն որոշեց։

Դեղագրութեան և գծագրութեան ուսուցիչ Թահտաճեան Խաչիկ էֆէնտի, որ Ուսումնական Խորհրդոյ դեմ անպատշաճ լեզու մը գործածած լինելուն համար արգիլուած էր ազգ. վարժարանաց մէջ պաշտօն վարելէ, գրելով մը ներողութիւն խնդրած լինելով Խորհուրդն որոշեց վերահաստատել զնա իւր պաշտօնները։ն մէջ։

Կը խնդրուի մեզմէ ծանուցանել թէ Գեր. Հայոցի Եպիսկոպոս Դիմաքսեան հրաւիրեալ է վանն ս ուսում հանդիսաւոր պատարագ մատուցանել Պասաս Ս. Հրեշտակապետ եկեղեցւոյն մէջ։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Ասասիկ Ապրիլ 23, հինգշաբթի օրը կատարուած նշանախօսութեանց ցուցակն որ հաղորդուած է մեզ Ազգային Պարիսարքարանի կողմէ.

Տ. Լեւոն Յարութիւն Գասպարեանի, դա, ընդ օրիորդ Աղաւնի Ստեփան Գրիգորեան Բերա։

Ոսկերիչ (Ս—ռեւեռ) Տ. Յարութիւն Առուածատուր Բէշլեան, Սամսթիա նոր թաղ ընդ օրիորդ Մագիլա, հանգուցեալ Եղիա եան, Լանա։

Սարիչ Տ. Պողոս Մանասէ Բասրուճեան Բերա, ընդ օրիորդ Սոֆիկ Յակոբ Գազանճեան, Խաչիւղ։

Դրամոց սակարեր Տ. Տիգրան Յովհան. եան, Գալատ, ընդ օրիորդ Սաթենիկ հանգուցեալ Յովհաննէսեան, Սարմաշիրոյ։

Եաղլա լուացող Տ. Երուանդ Հարութիւնեան, Սամսթիա, ընդ այրի Աղաւնի Գրիգորեանի. Սամսթիա։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ

Փոխանորդարան Ազգ. Պատրիարքարանի

Բարերդի Կալեր թաղի բնակիչներէն Մանուկ Ներսէսեան անուն ազգայինը տասնեւհինգ տարիէ ի վեր անյայտ եղած է։

Կը յանձնարարուի Արդոյ Ազգայնոց, որ եթէ յիշեալ անձին ո՛ւր, կենդանի կամ մեռեալ ըլլալուն վրայ որեւէ տեղեկութիւն ունին, հաճին հաղորդել Ազգ. Պատրիարքարանի։

23 ապրիլ 1887

ՀԱՄԱՌՕՏ ԾՐԱԳԻՐ

Առաջիկայ կիրակէի 28 ապրիլ, ժամ 7—10 մանկավարժական հրապարակասուութեանց։

Ա. ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ. Հ—ք—ք—ն (Մասն Ա. վարդապետութիւն հոգւոյ մասին)։ Կամայ եւ ակամայ ուշադրութիւն։ Մտասպատկերներու տեսակներն ըստ բովանդակութեան։ Համանման, այլաձեւ և հակադիր մտապատկերներ։ Մանկավարժական հետեւութիւնք։ Վերարտադրութիւն (միջական և անմիջական)։ Մտքական վերարտադրութեան օրէնքները։ 1. Նմանութեան, 2. Հակադրութեան, 3. Ժամանակցութեան և 4. Յաջորդութեան օրէնք։ Մանկավարժական հետեւութիւնք։

Բ. ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ. Բ—ր—ա—ն (Բարոյական մասնաճանաչ զգացմունքը մարդուս մէջ)։ Կը թեալ պատանի, բարոյական սկզբունքներ (maxime)։ Մանկավարժական հետեւութիւնք։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԼԻՆԻ ՍԵԼԱՄԼԸՔԸ

Սելամլըքի արարողութիւնը սովորական չքով կատարուեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Ներկայ էին ռուսական դեսպան Պ. Նելիւոֆ, որդին, դեսպանատան առաջին ու երկրորդ թարգմաններն, անգլիական դեսպանուհին ու դուստրը, դեսպանատան գլխաւոր պաշտօնեայք, գերմանական դեսպանին հիւրերն, հոլանտական հիւպատոսն և Աթէնքի ֆրանսական հիւպատոսը։ Վեհ. Սուլթանը նշմարելով սոցա ներկայութիւնը, սենեկապետ Բաղրպ պէյն զրկեց որ յանուն Ն. Վեհափառութեան մեծարեց զնոսա։ Սելամլըքի արարողութենէն յետոյ ռուսական դեսպան Պ. Նելիւոֆ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւն ունեցաւ։

* * *

Երէկի Սելամլըքի պահուն, Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ Էրզրում հեծելազօրաց գնդապետ Հագգը պէյ և տեղական գնդապետ Նաիմ պէյ Ն. Վեհափառութեան պատուակալ թիկնապահ անուանեցան։

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Թէև Եգիպտոսի գրաւման տուրդութեան նկատմամբ կարծեաց անհամաձայնութիւնը վերջ գտած չէ, կ'ըսէ Մանչէսթր, սակայն ինչ ինչ ակումբներու մէջ կը կարծուի թէ առժամեայ նոր կարգադրութիւն մը պիտի լինի ընդհանուր։ Պուքրէշի լրագրաց մէջ հրատարակեալ Հավասի հեռագրոյ մը նայելով, Բ. Դուռն առաջարկեր է անգլիական զօրաց մեկնման պայմանաժամը տասն և ութ ամսոյ իջեցնել։ Նոր բարդոյն տեղեկութեանց նայելով, անգլիական կառավարութիւնն այժմ կը ջանայ եղեր համոզել թէ երկու կողմանց համար ալ նպաստաւոր է առ այժմ ոչ է պայմանաժամ չորոշել։

ՓՈՔՐ ԱՍԻՈՅ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Մանչէսթր կ'իմանայ թէ Պ. Ցոնսի և ընկերաց ներկայացուցիչ Պ. Դոդառի հրամանաց ներքեւ աշխատող երկրաչափք, որք կ'ուսումնասիրեն Ասիոյ երկաթուղեաց գծին քանի մը լեռնոտ կէտերուն համար հարկ եղած աշխատութիւններն, աւարտած են իրենց գործը կամ քանի մ'օրէն կ'աւարտեն։ Հետեւաբար Պ. Դոդառ պիտի կրնայ վերջնական բանակցութիւններն սկսիլ 1.44 մեդր բացութեամբ գծերու համար, զոր պահանջած է կառ. կառավարութիւնը։ Կը յիշուի անչուշտ թէ Պ. Ցոնսն և ընկերքը, որք նախ առաջարկած էին 1 կամ 1.10 մեդր բացութեամբ գծեր, Բ. Դրան պահանջման վրայ փութացած էին ընդունիլ 1.44 մեդրի բացութիւն։ Կ'ըսուի թէ կայս. Կառավարութիւնը պատերազմական գործոց նախարարութեան միջոցաւ հարցուցած է Պ. Դոդառի թէ իւր ներկայացուցած խմբագն յանձնն կ'առնո՞ւ շինել սպայակոյտին պահանջած բոլոր ասիական գծերը։ Պ. Դոդառ հաստատական պատասխան տուած է։

Ուստի յուսալի է թէ այս հսկայական աշխատութիւն սկսի ի մօտոյ։ Ի բաց առնլով Կայսրութեան հասութիւց աճումը չնորհիւ այս ձեռնարկին, պէտք է դիտել թէ Եւրոպոյ մէջ դիւղուած ահագին դրամագլուխն աշխատութեանց միջոցաւ պիտի տարածուի Թուրքիոյ մէջ, զոր պիտի բեղմնաւորէ։ Մերձաւորագոյն հաշուով, կարելի է է հաստատել թէ առաջին մասին շինութիւնն, որ 1500 քիլոմեդր երկայնութիւն ունի և երեք տարիէն պիտի կրնայ բանիլ, առ նուազն քսան միլիոն ֆրանք պիտի չահեցնէ երկրին, թէ՛ գործաւորաց թոչակաւ և թէ՛ շինուածանիւթոց գնմամբ։ Աւելորդ է բացատրել թէ գծին անցած դաշտաներուն բնակիչք ո՛րքան պիտի օգտուին այս դրամագլուխն, որը մեծ մասն, յետնեալ կամ ապագայ տրոց ձեռամ, Պերտութեան Դանձուն պիտի հասնի։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

Բարիզի եւ Հոլանտական Պանքային դեր-նախագահ Պ. Է. Ժուպէռ եւ Աւստրիական Պետութեան երկաթուղւոյն տնօրէն Պ. տը Սէռ նախնթաց օր մայրաքաղաքս եկան Վառնայի թղթաբերով։ Այդ Պարոնայց դալստեան նպատակն է խորհրդակցիլ Արեւելեան երկաթուղեաց տնօրէնութեան հետ՝ միացման գծերուն մօտաւոր աւարտման եւ ուղղակի հաղորդակցութեանց հաստատման վերաբերեալ ինչ ինչ մանրամասնութեանց մասին։ Այս առթիւ, Լ. Հէրալտ զրոյց մը կը լսէ թէ պուլկար փոխադրութեան ի դերեւ ելնելուն պատճառաւ, Խնամակալութիւնը չպիտի կարենայ շարունակել երկաթուղւոյն աշխատութիւնները։ Ցուսալի է որ դարման մը տարուի այսմ եւ չկամի այս քաղաքակրթիչ գործն որ Պալքանեան թերակղզւոյն ժողովրդոց բաղաքային գոյութեան հիմնաքարն է եւ օսմանեան պետութեան տնտեսագիտական գլխաւոր պորտային յերբոպա։

ԿՐԷՏԷԻ ԵԼՄՏԱՅՈՅՑ

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն հրամանագիր մ'ուղղելով Կրէտէի կուսակալութեան, ծանոյց թէ նախկին տարուց յաւելեալ հասոյթներու կէսն, 330,000 ղրուշ, որ Մալիէի գանձուն կը պատկանի, կղզւոյն վարժ սրանաց թողուած է և թէ երմոական 301 տարոյ բացն 302 տարւոյ հաշուոյն անցած է նոյն տարւոյ հասոյթներով գոցուելու համար, որով 302 տարւոյ յաւելեալ հասոյթն, 2,218,934 ղրշ. այդ բացին հաշուելով, նորա կէսն 1,409,467 ղրշ., որ Մալիէի գանձուն կը պատկանի, կղզւոյն գանձուն թողուած է։

Ըստ այս հրամանագրոյ, կ'ըսէ Հէնէպոր, կայս. կառավարութիւնն 330 հազար ղրշ. վարժարանաց եւ 1,109,467 ղրշ. եւս կղզւոյն գանձուն՝ ընդ ամենը 1,439,467 ղրուշի գումար մը թողով, նոր չնորհ մ'ըրած է կրէտէի։

ԻՍԼԱՄԱՑ ԱՄՈՒՍՈՒԹԻՒՆԸ

Իսլամաց ամուսնութեան համար պատրաստուած օրինական ծրագիրն, որ Սադմպոյ Դատարանի Նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողովոյ կողմէ խմբագրուած և Բ. Դրան յանձնուած էր ի քննութիւն, Նախարարաց Խորհրդոյ կողմէ ևս քննուելով ընդունելի գտնուեր և Բարձր Մեծ-Եպարքոսին միջոցաւ Նախընթաց Իրիկուն Վեհ. Սուլթանին մատուցուեր է ի վաւերացումն։

Երմտական Նախարարութիւնը չորքերեակաւ մը ծանոյց պէտք եղած տեղերն թէ յետ այսորիկ այլ և այլ կողմերէ զրկուած հանածոյից նմոյշներն պէտք է ինքեալ և հաստատուն տոպրակներու և կամ կաշիներու մէջ գրբուին, նաեւ արտօնատիրոջ անունն և հանածոյից տեսակը նշանակուին, և տոպրակին կցուի կաշիի կտոր մը որու վրայ գրուած լինին նահանգին, գաւառակին կամ գիւղին անուն, ուսկից կը զրկուի նմոյշը, թուականն և թղուահամարը։ Պէտք է նաեւ թղթատարական ծանուցագիրն ևս կցուի այդ առթիւ զրկուած գրութեան։

—Տասանորդական տուրքերը վարձու տալու մասին Պետական Խորհրդոյ կողմէ խմբագրուած օրէնքը Նախարարաց Խորհրդոյ կողմէ ևս քննուելով Վեհ. Սուլթանին մատուցուեր է ի վաւերացումն։

—Անգլիական երկու զրահաւորք Մալդայէն Կրէտէի չուրերը գնացեր են։

—Ռուսիայէ կը հեռագրեն թէ ալեւորին դէնն երեսուն կոպէկ վայրերը է։

—Սոֆիայէ կը գրեն թէ Պուլկարիոյ Ազգային Պանքան այս պահուս կը խորհի միջոցներ ձեռք առնուլ օգնելու համար գիւղացւոց և այժ տարու պուլկար վաճառականութեան որ այժմ շատ ընկած է։

— Թուրէ պաշտօնապէս կը հերքէ Պէլկրատէ Բարիզի լրագրաց հեռագրուած այն լուրը թէ բանի մը օսմանեան զինուորներ կը գտնուին այն աւաղակաց մէջ որք Բոսովայի սահմանագլուխն սերպիական սահմանագլուխն անցած են։

—Միջերկրականի անգլիական նաւատորմին բոլոր մարտանաւք մայիս 24ին պիտի հաւաքուին ի Մալթա, Վիգտորիա Թագուհւոյն յոբելէանին առթիւ։

—Ցառաջիկայ երեքշաբթի օր Վեհ. Սուլթանին ծննդեան 46րդ տարեդարձը լինելով, անգլիական դեսպանատան մէջ ի նպաստ Արնավուտ գիւղի հրկիզելոց տրուելիք բարենպատակ երեկոյթն յետաձգուած է յաջորդ չորեքշաբթի աւուր։

—Պ. Քաուֆմանի Կ. Պոլսոյ նահանգապետ նկարն, զոր Վեհ. Սուլթանին մասնաւոր նկարիչ Ահմէտ Ալի փաշա ներկայած է Ն. Վեհափառութեան, առաջնակարգ գործ մ'է։ Հետաքրքրական է գիտնալ թէ այդ սիրուն նկարին երիտասարդ ու հանճարեղ հեղինակը քանի մ'օրէ ի վեր մայրաքաղաքս կը գտնուի իւր կնոջ հետ։ Թէվֆէ-Պաշլի ցուցահանդէսին մէջ Պ. Բաուֆման քանի մը նկարներ ունի, որոյ վրայ ամեն մարդ կ'ուրանայ, մանաւանդ այն նկարներն որք կը ներկայացնեն անասուններ եւ դաշտանկարներ։ Սակայն Պ. Բաուֆման իւր բոլոր տաղանդը թափած է այն նկարին վրայ զոր Ահմէտ Ալի փաշա Վեհ. Սուլթանին ներկայած է։ Կ. Պոլսոյ նահանգապետը ընակաւին վրայէն նկարուած է։ ամպերը, թափանցիկ ջուրը, մառախուղը, ատամանդ նաւերը, նրկարին եւ վրէժխնդիր վեհութիւնը, գոյներուն ուժն, այս ամեն ինչ ի յայտ կածեն նկարիչ մը որուն վրայ Աւստրիա կընայ պարծիլ։ Կ. Պոլիս անշուշտ ուրիշ հրաշակերտներ ալ պիտի ներշնչէ Պ. Բաուֆմանի, որ մեկնած ատեն քաղցը լիշատակ մը պիտի պահէ ամենուրեք իւր գտած սիրալիր ընդունելութենէն։

Բ. » տպագիր 100 փարայ
Գ. » » 4 ղրուշ
Դ. » » 6 »

Դպրոցաց համար մասնաւոր զեղչ կը լինի։

ՈՉ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ

Գ. Թիւն հրատարակուեցաւ որ կը պարունակէ հետեւեալ գծագրութիւնները.

Ռոէրտ-Բրէան

Մատանիներ, օղեր, փողկապի ասեղներ, սանտր, արծաթեայ գաւաթ և գգալ։

Կարոսէ

Թիկնաթոռ՝ (սէսէկիէ) հանդերձ մի քանի մեծ կտորներով։

Աւեղ ֆէրճանդիան

Մարքաներ, մեծակակ ծաղիկ մը. փոքր մարքաներ։

Տարաղաֆորճանդիան

Տէօշէմէցու տպածոյի ընդարձակ օրինակ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՑ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 25 ապրիլ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ

8 ամիսեայ մնացեալի վրայ (պանքայի)	.....	111 1/2
3 » » » (վճարելին)	.....	111 1/2
3 Բարիզի » (պանքայի)	.....	22 72 1/2
3 » » » (վճարելին)	.....	22 80

Օսմանեան Թօխսօլիտէ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց.	Սերի	15 5
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	15 5
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	15 6
Բարձրագոյն գին	»	15 6 1/2
Նուազագոյն »	»	15 6
Կէս օրին	»	15 6 1/2

ԻՍԹԻԴԱՍԶԸ ՏԱԹԻՎԻ

Զրէկ երեկոյ		39 8
Այս առաւօտ		39 10
Կէս օր		39 15

ԸՆԹԱՑԵՐ ԱՐԺԵԹՂԹՈՅ

Փոխառութիւն 1858)	Սերի	22 20
» 1862)		
» 1860)		
» 1863)	»	13 30
» 1872)		
» 1865)		
» 1869)	»	0 15 6
» 1873)		

ԻՒՆԻՓԻԷ Եգիպտական

Երէկ երեկուն գոցուեցաւ	(Գ. Կ.)	83 20
Այս առաւօտ բացուեցաւ.....		83 30
Կէս օրին		83 30

ԲԱԺՆԵՏՈՒՄՆԵՐ

Օսմէրէմէ ժէնէրալ.....	Անգլ. Լ.	3 38
Գրէտիտ ժէնէրալ.....	Օսմ. »	6 24
Պանք տը Փարիզ	» »	5 14
Սօս. Շանտ է վանէօր	» »	3 28
Թրամուէյ.....	» »	297 1/2
Ռուսիէի երկաթուղի	Ֆր.	32 7/8
Օպլիկասիոն տը Բրիւքսէլ	»	—
Բանէմուղի Լաւրիսմի	»	80

ՐԱՆԿԱՑՔ ԴՐԱՄԻՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 ֆրանքանոց	»	88
Անգլիական ոսկի	»	110 35
Բոլ Խրէրիալ	»	90 32
Ֆրիմից	»	51 20
Ռուսական թղթադրամ	»	10 20
» արծաթ	»	75
Ֆիորին	»	— —
Մէճ. արծ. (տարբ.)	»	107 36
Վիէննայ	»	102 20
Լիոնայ	»	102 20
Է թալիք	»	98
Թասֆիէ	»	18

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 6 Մայիս, ժամ 3 վայր. 14 երեկոյ

Անգլ. քանսոլիտէ		102 13/16
Օսմն. »	Սերի Դ. բացուեցաւ	13 1/2
» »	» գոցուեցաւ	13 9/16
» »	» Ա.	22
» »	» Բ.	13 3/4
» »	» Գ.	13 1/2
Օթօման 1871		73 1/4
Փոխառութիւն 1877		84 3/4
Պանք Օթօման		10 1/4
Ռուսական փոխառ. 1873		96
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիէ)		74 1/4
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)		96 3/4
Տպրա Պանիէ		71 3/8
Տօսմանիալ (փոխառ. Լոչէլտ)		97 1/2
Հունգարական պարտատոմսերի 4 %		— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ		25 436

Վիէննա, 6 Մայիս, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ		127 35
Օսմանեան երկաթուղի		15 80

Բարիզ, 6 Մայիս, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %		108 20
» » 3 %		80 50
Օսմանեան քանսոլիտէ Սերի Դ. բացուեցաւ		13 55
» » » գոցուեցաւ		13 65
» » » Բ.		13 75
» » » Գ.		13 60
Օսմանեան երկաթուղի		31 75
» Իէվիի բանէմուղիք		— —
Պանք Օթօման		509 37 1/2
Գրէտիտ Լիոնէ		542 50
» Ֆոնսիէ		1360
Բանքնատոմ Լիոնի		1255
Սուէզի ջրանցք		2007 50
Ռուսական 5 % 1877 թ		100
Իսպանական Ռանթ		97 75
Եգիպտական միացեալ		376 25
Սպանիական (պրտաքին)		64 3/8
Բրիօրիթէ Թիւրք		345
5 % Հելլենական		327 50
Զէք Լոնտրայի վրայ		25 25

Ով որ կ'ուզէ ընտիր ճաշակաւ պատրաստել տալ ՇԱՊԻԿՆԵՐ և արանց վերաբերեալ ամեն տեսակ ՁԵՐՄԱԿԵՂԷՆՆԵՐ, պէտք է դիմէ.

Բերա, Բէյ-ղլի-Բարչա-Դաֆա ֆողց, Բէ- 18,

Պ. Հ. ՓԱՊԱԶԵԱՆԻ ԴՈՐԾԱՏՈՒՆԸ

ուր թէ՛ գնոյ չափաւորութեան և թէ ապրանաց ընտրութեան մասին կատարեալ գոհացում կը տրուի իրեն։

8—15

ԱՄԵՆՈՒՐԵՔ ՀԱՐՑՈՒՑԷՔ

Ս. ԺՈՐԺԻ ՌՈՄԸ

ՃԱՇԱԿԵՑԷՔ ԵՒ ԲԱՂԴԱՏԵՑԷՔ

Տգ. Դ. Տուզպէեան, որ երիտասեան Նիւ-Եորքի բժշկական համալսարանի մէջ ուսած եւ նոյն քաղաքի հիւանդանոցին մէջ աշխատած է, երեք տարի Թուրքիոյ այլ և այլ կողմերն իւր արուեստն յաջողաբար ի գործ դնելէ վերջ, այժմ հաստատուած է Կ. Պոլիս, եւ կը բնակի Կլտիզ-բաչա Ճատտէսի թիւ 117 տան մէջ, եւ պատրաստ է իւր բնակարանին մէջ ընդունիլ հիւանդներ ամեն օր մինչեւ կէս օր։ Նաև հիւանդներ դարմանելու համար կը գտնուի՝ ամեն չարաթի օր կէս օրէն վերջ՝ Պաղջէ Գարու Իքի Գարուլար Միւսիւ Սինապեանին դեղարանն, ամեն հինգշաբթի կէս օրէն վերջ Սամաթիա Միւսիւ Ճիվանեանին դեղարանը, ամեն երկուշաբթի կէս օրէն վերջ իւր տան մէջ՝ իրեն դիմող կարօտեալները ձրիապէս դարմանելու, եւ այս օրերէն զատ բոլոր միւս օրերն կէս օրէն վերջ Բերա մեծ-Փողոց 168 Միւսիւ Քիւչիւքեանի դեղարանն։

Տօք. Տուզպէեան յատուկ ուսումնասիրութեան առարկայ ըրած է ներքին և ծննդական գործարանաց հիւանդութիւններն եւ մանկաբարձական հիւրն։

16—20

ԴԱՐՄԱՆՈՒՏՆ ԱԶԳԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ՏՐ. ԺԱԳ ԿՐՈՍՄԱՆ, փորձառու ակնաբոյժ որ երկար տարեն աշխատած է Բարիզի ակնարուժական Դիսպէնսէրին մէջ, աչքի հիւանդութեանց դարմանման համար սենեակ մը բացած է ի Պոլիս, Վարդանեան դեղատան մէջ, Եէնի-Ճամի, 12, և աչքի ամեն տեսակ գործողութիւն, քննութիւն, ակնոցներու ընտրութիւն եւ այլն յանձն կ'առնու։ Կը դարմանէ նաև կոկորդի հիւանդութիւններ։

Խորհրդակցութիւնք ամեն օր առաւօտեան ժամ 4էն մինչեւ 6 ըստ Թրքաց։

Ուրբաթ օր, ձրի խորհրդակցութիւնք աղքատաց համար։

Ի Բերա, ժամ 6էն 8, հիւանդ կ'ընդունի իւր բնակարանը, Կլտիզի փողոց, 9։

17—30

ԴԵՂԱՐԱՆ Ա. ՏԷՕՎԼԷԹԵԱՆ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել թէ Սուլթան Պայազիտ Օքճըլար Պաշէի թիւ 55 դեղարան որ քիչ ժամանակի մէջ հանրածանօթ եղած է, այս անգամ ամեն մասամբ իւր տեսակին մէջ առաջին կարգի հաստատութիւն մ'ընելու համար որ եւ է ջանք խնայած չեմ, որպէս զի յաջողդ յաճախորդք չափազանց գոհ լինին։ Դեղարանս գլխաւոր պիտի գտնեն առաջին տեսակի եւ մեծ խնամքով պատրաստուած թարմ դեղօրայք, քիմիական ընտիր բաղադրութիւնք, բժշկական գործիներ, զուտ Նորվեկիայի ձկան իւղ, ամեն տեսակ քսուքներ, քնաքնայով պօրսօի գինիներ, մաղտակի գինիներ, հոտաւէտ իւղեր եւն եւն, եւ դեղագրոց ընդ փոյթ պատրաստութիւն՝ խիստ չափաւոր գիներով։

Նաեւ մեր դեղարանին մէջ ամեն կէս օրէն վերջը բժշկական խորհրդակցութիւնք պիտի կատարուին ազգային ճարտար բժիշկներէն Տօքթ. Թիւրաշ եւ Տօքթ. Ա. Թէրզեան էֆէնտիներու կողմանէ։ Տ-քթ. Թէրզեան էֆէնտի որ կ'զբաղի մասնաւոր կերպով կուրծքի եւ կոկորդի հիւանդութեամբք, ուրբաթ օրերը ժամ 7-9 ձրիաբար պիտի դարմանէ անկարող հիւանդները։

Ստամբուլի Մեծ. Ժողովի էֆ. Պիլօրեան եւս պիտի դարմանէ մեր դեղարանի մէջ ամեն օր։

13-30

ՇԱՄԲԱՆԵԻ ԳԻՆԻՆԵՐ

ՆՈՒԼ ԵՒ ՇԱՆՏՈՆԻ

Այս ամենանշանաւոր և հանրածանօթ գինիներուն մայրաքաղաքիս ներկայացուցիչ է Պ. Ֆ. Լուի Գոմանտինիէր։ Գնորդք այս կերպիս կրնան հայթայթել վաւերական գիներ։

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

ՀՈՒՆԳԱՐԱԿԱՆ ԳԻՆԻՆԵՐՈՒ

Այս առաջնակարգ կարմիր և սպիտակ գինիներն, տակառակով եւ չիշերով, 1834էն մինչեւ 1880, կը ծախուին հնութեան համեմատ։ Պէտք է ընթացիկ գնոց ցուցակն առնուլ Պ. Ֆ. Լուի Գոմանտինիէրի, Բերայի մեծ փողոց, 179 եւ 457։

ԺԱՆ ԲՈԱԼԴԻ— ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԿԱՀԿԱՐԱՍԵԱՑ, Նոր բազուսա Բերայի Մեծ փողոցը, 127, և ի Գալաթ-Գարու, Կալաթայի աշտարակին դիմաց և Խաղաղ փողոցին քով, թիւ 657.— ՄԵԾ ՄԸԹԵՐԱՆՈՑ ԿԱՀԿԱՐԱՍԵԱՑ, Նոյն փողոց թիւ 657, 659, 661, 663։— Ամեն տեսակ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ.— ՇՈՒԵՂԱԿԵՐՏՏ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ամեն ճոխութեամբ և կատարելութեամբ։ — Ամեն տեսակ ԿԵՐԳԱՍՆԵՐ.— Արարողեաց համար ամեն տեսակ օթոցներ, գանգիներ, թիկնաթոռներ, տիտուներ։ — Ամեն տեսակ ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐ և Տաղաւ տեսակ ուրիշ կարտոներ։— ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ալ կ'ընդունուին, կարմ պայմանաժամի համար։— ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ, ՎԱՅԵԼԶՈՒԹԻՒՆ, ԱԳԱՆՈՒԹԻՒՆ։

Դիմեն Զէֆոմեալ ԲՈԱԼԴԻ ԵՂԲԱՐՑ վաճառատան հետ։

Ամեն մարդու համար ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ գլխաւոր պայմանն է թող չասալ որ՝ «ազատը մնայ լեարդին վրայ։ Այդ, Տ-քթ-ր Հէյտէի Ամերիկեան հանրահռչակ Դեղհատիները մասնաւորապէս չինուած են լեարդը մաքրելու համար թէ՝ արտրհատմամ են, և թէ՝ մէկ անգամի համար մէկ դեղահատ կը բաւէ։ Իւրաքանչիւր չէր կը պարունակէ 20 դեղահատ։ Կը ծախուի գլխաւոր դեղատան մէջ Ընդհանուր կերբոնատեղին է Դեղագործական Մթերանոցն, Կալաթայի մեծ փողոց, 33 (Կոլատան Թրամուէյ ցից)։ Գաւառացիները կը դրկուի առանց փոխադրութեան ծախքի, հանդերձ ծանօթութեամբ, և մեկնութեամբք, ի փոխարէն 10 ղրշ.ի թղթատարական տուսի։

ԱԶԳ

Հանգուցեալ Լուի Տամէի համար հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի մի քանի օրէն։ Այս ձեռնարկիս գործադրութեան համար յանձնաժողով մը կազմուեցաւ որ որոշեց հանգուցելոյն աշակերտներուն իւրաքանչիւրէն տասնական զրշ հանգանակել։ Ուստի կը խնդրուի այն Մեծապատիւ էֆէնտիներէ, որ աշակերտած են վերոյիշեալ բարեսիրին դասատուին, որ բարեհաճին յանձնել տաս զրշ Վերապատուելի Հ. Գրիգորիս Մէրճանճեան վարդապետին և կամ Ց. Վ. Ամէմեան էֆէնտիի, ի դրասենեակ Ֆաս ոթ Պոֆոր լրագրոյ։

3—3 ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Հալվանաթը միրիյ իտարէսի էյշուն միւպարեա օլունճադ օլան եէսի եիւզ պին գէյէտէն պիր միլիոն գէյէի ճէտիտէ գաստար քիյասէնը չէրաիթը մուգարբերէբէսի իլէ պէհէր գէյէսի օթուզ իրի բարայա թալիպի էօհտէսիսնէ օլուպ իշպու նիսանը բումինին երիրմի տօգուզընճը չարշէնպիհ կիւնիւ գաստրը գաթիսի վիրիլէճէկնէտէն վէ օթուզընճը բէնչէնպիհ կիւնիւ տախի թէգարրուր իտէճէք ֆիյաթընտան եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապալ օլունճաղընտան, եթայա թալիպ օլանլարընն լէվազիմաթը մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունուր։

23 Նիսան 1887

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Գուստտա պուլունան ասաքիրի Շահանէ էյշուն պին իւչ եիւզ իւչ սէնէսի Հալվանաթը էյշուն պին իւչ եիւզ իւչ սէնէսի թէմմուզընճն օն պէշնճի կիւնինճէ էթիպարէն պիր սէնէլիք օլարագ միւպարեասը գօնթրաթօյա բաղթ օլունճաղ օլան հընթաղվէ չարիրն էթաարնա թալիպ օլանլարընն լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունուր։

21 Նիսան 1887

Նօ. 57 —3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Օն նումէրօ պէյազ Ավրօբա էրլիկի, բիլօ էքի պին տէօրթ եիւզ էքի, պէհէրի տօգուզ, օն տէօրթ գէրդ բարա։

Այթը նումէրօ պէյազ Ավրօբա էրլիկի, բիլօ օթուզ ալթը պին պէշ եիւզ ալթմըշ տէօրթ, պէհէրի սէքիզ, երիրմի իւչ գէրդ բարա։

Օն նումէրօ մավի բէնկ Ավրօբա էրլիկի, բիլօ եէտի եիւզ եէթմիշ ալթը պին իւչ եիւզ օթուզ ալթը, պէհէրի օն իքի, օն սէքիզ գէրդ բարա։

Տէօրտունճու օրտուի Հիւմայունը էյշուն էրզինճանտա թէսլիմ օլունճաղ իւզրէ նիւմունէսինէ թէվֆիգէն մահալինտէ մէվզիր միւպարեասը գօնթրաթօյա բաղթ օլունճաղ օլան հընթաղվէ մուբարգամալէրինէ էթիպարէն պիր սէնէլիք օլարագ միւպարեասը գօնթրաթօյա բաղթ օլունճաղ օլան էրզրաղտէն,

Նանը աղիրին պէհէր քիլօսը եէթմիշ, երիրմի.

Գօյուն էթինին՝ տէօրթ եիւզ տօգսան պիր, գէրդ.

Քէչի էթինին՝ տօգսան իւչ, ալթմըշ.

Մօմրն՝ տօգսան իւչ, ալթմըշ.

Կաղընն՝ տօգսան իւչ, ալթմըշ.

Բուղէնը սատէնին՝ տէօրթ եիւզ երիրմի պիր, երիրմի.

Թուղրն՝ օթուզ տօգուզ.

Սօղանրն՝ օթուզ պիր, երիրմի.

Զէյթին՝ իքի եիւզ օթուզ տէօրթ.

Սապօնրն՝ տէօրթ եիւզ օթուզ ալթը, սէքսէն.

Շարբին՝ գէրդ ալթը, սէքսէն.

Սամանրն՝ եէտի, սէքսէն.

Հաթայրն՝ տէօրթ, ալթմըշ սէքիզ.

Շէքէրին՝ իքի եիւզ իքի, սէքսէն.

Իւզիւմին՝ եիւզ տօգուզ, երիրմի.

Գէօմիւրին՝ օն պէշ, ալթմըշ փարա

ֆիյաթլար իլէ մահալի թալիպի էօհտէսինտէ օլուզընճանան, պուրատա իթաարնա թալիպ օլանլարընն լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունուր։

21 Նիսան 1887

Նօ. 58 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ

Գուստտա պուլունան ասաքիրի Շահանէ վէ հալվանաթը իչիւն պին իւչ եիւզ իւչ սէնէսի թէմմուզընճն օն պէշնճի կիւնինճէն էթիպարէն պիր սէնէլիք օլարագ միւպարեասը գօնթրաթօյա բաղթ օլունճաղ օլան հընթաղվէ մուբարգամալէրինէ էթիպարէն պիր սէնէլիք օլարագ միւպարեասը գօնթրաթօյա բաղթ օլունճաղ օլան էրզրաղտէն։

Նանը աղիրին պէհէր քիլօսը եէթմիշ, երիրմի.

Գօյուն էթինին՝ տէօրթ եիւզ տօգսան պիր, գէրդ.

Քէչի էթինին՝ տօգսան իւչ, ալթմըշ.

Մօմրն՝ տօգսան իւչ, ալթմըշ.

Կաղընն՝ տօգսան իւչ, ալթմըշ.

Բուղէնը սատէնին՝ տէօրթ եիւզ երիրմի պիր, երիրմի.

Թուղրն՝ օթուզ տօգուզ.

Սօղանրն՝ օթուզ պիր, երիրմի.

Զէյթին՝ իքի եիւզ օթուզ տէօրթ.

Սապօնրն՝ տէօրթ եիւզ օթուզ ալթը, սէքսէն.

Շարբին՝ գէրդ ալթը, սէքսէն.

Սամանրն՝ եէտի, սէքսէն.

Հաթայրն՝ տէօրթ, ալթմըշ սէքիզ.

Շէքէրին՝ իքի եիւզ իքի, սէքսէն.

Իւզիւմին՝ եիւզ տօգուզ, երիրմի.

Գէօմիւրին՝ օն պէշ, ալթմըշ փարա

ֆիյաթլար իլէ մահալի թալիպի էօհտէսինտէ օլուզընճանան, պուրատա իթաարնա թալիպ օլանլարընն լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունուր։

21 Նիսան 1887

Նօ. 59 3—3

ՔՐԻՍԹՈՖԼԻ ՈՍԿԵՐՁԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Ցնդրուկ Աբուլեսոմանդես 1878 է

ՄԵԾ ՄՐՑԱՆԱԿ

Որ միմիայն տրուած է Արծաթազօծ ոսկերչական գործոց

MARQUE DE FABRIQUE

և ՔՐԻՍԹՈՖԼԻ անունն ամբողջ Մեկ տրաշխաւորութիւն Գնողին համար

ՔՐԻՍԹՈՖԼԻ ՍՊԱՍՔ

ՍՊԻՏԱԿ ՄԵՏԱՂԻ ՎՐԱՑ ԱՐԾԱԹԱԶՕԾԵԱԼ

Առանց հոգ ընելու մեզ դէմ մղուած գնոյ մրցման, որ անշուշտ տեսակին յատութեան շնորհիւ կրնայ վնիլ, միայն պահած ենք մեր արտադրութեանց կատարելութիւնն և հաւատարիմ մնացած ենք մեր սկզբան՝

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԳՈՐԾ ԾԱԽԵԼ, ԿԱՐԵԼԻ ԵՂԱԾԻՆ ԶՕՓ ՈՃԱՆ

Գնողին միաքն հանդարտ պահելու համար, նմանապէս պահած ենք

ՄԵՐ ԱՊՐԱՆՔԱՑ ԼԱՒՈՒԹԻՒՆՆ

ինչպէս որ մեր քառասնամեայ փորձառութիւնն անհրաժեշտ ցոյց տուած է մեզ։

Գնողին համար իբր միակ երաշխաւորութիւն, պէտք է որ ապրանքս վրայ զանուի գործարանին նշանն և ՔՐԻՍԹՈՖԼ անունն ամբողջ տառերով։

Կ. Պոլսոյ և Թուրքիոյ համար մեր միակ ներկայացուցիչներն են ՊՈՐԹԻԼԻ ԵՂԲՈՐՔ, Ի ՊՕՆ ՄԱՐՇԵ, 354, Բերայի մեծ փողոց, ուր գնողք կրնան վստահ լինիլ, որպէս և երաշխաւորենք, թէ մեր անուանի ապրանք չպիտի ծախուի իրենց,

ՔՐԻՍԹՈՖԼ և ԸՆԿ

HUILE DE FOIE DE MORUE DÉSINFECTÉE de CHEVRIER

ՇԵՎՐԻԵՌԻ ՄՈՐՈՒ ՁԿԱՆ ԻՒՂ ՋՏՈՒԱԾ

Առաջնակարգ դեղագործ ի Փարիզ, ասպետ Պատուոյ Լեգէոնի, վարձատրեալ Բ. կարգի Մեդալիով, Հօմանոյեր Իզապէլ-լա-Գաթոլիք պատուանշանին։

ՇԵՐՄԱԿ ԵՒ ԹՈՒԽ

Մորու ձկան իւղը խայտառակութեամբ զանուած, Գ. Շեվրիէ այդ հեղուկին տուած է տխրագեղի համ և հոտ, միանգամայն աւելցնելով անոր բուժիչ յատկութիւններն։

Այս դիւտին պատճառաւ հնարիչը մեծամեծ վարձատրութիւններ ստացած է, միասայ և պատուոյ վկայական։

Ամբողջ աշխարհիս բժիշկք կը նախադասեն զայն ամեն տեսակներէն։

ԵՐԿԱԹԱԽՈՒՆ

Գ. Շեվրիէ իւր դիւտը կատարելագործած է էջուխ՝ որ ֆէրով Մորու ձկան երկաթախառն իւղ մը պատրաստելով։ Հանգամանք մը յաւելեան, իւղը դիւրաս կը մարսուի և թնաւ պնդութիւն չպատճառուեր։ Ուստի նախընտրելի է միւս բոլոր երկաթախառն պատրաստութիւններն և յատկութեամբ կը գործածուի Թոքախտի, Պրոնշիթի, Վատութեան և Թոյլի համար։ Մանաւանդ կը յարմարի տիրարարար անձանց։

Ընդհ. մթերանց, կեդրոն դեղոն՝ Ն. ԹԷՕՏՈՐԻՏԷՍ, 244, Մեծ փողոց Բերայի, Կ. Պոլիս Միեւնոյն դեղատան մէջ կը գտնուի նաեւ ՇԵՎՐԻԵՌԻ կազդուրիչ ԳՈԳԱՅԻ ԳԻՆԻՆ։

JOB

ՍԻԿԱՐԷԹԻ ՃՇՄԱՐԻՏ ԾԽՈՂՆԵՐԸ Պարսին գործածել միմիայն

կամ բնաւ չծխել ԺԱՆ ՊԱՐՏՈՒ Ստորագրութիւն

Jean Bardou

այս Նշանով միայն կը շինէ

ԱՌ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐ ԶՍ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԱՍԷՐՈՒ

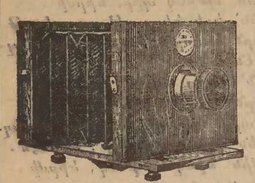

Կը ծանուցանի մայրաքաղաքիս և գաւառաց լուսանկարչաց և արուեստասիրաց թէ վաճառատանս մէջ մանաւոր ճիւղ մը հաստատած եմ ծախելու համար լուսանկարչութեան ամեն պիտոյք, ինչպէս՝ Ամբողջ գործիք արուեստասիրաց համար, Շամար նուագ, ամեն տեսակ Օպտիքիներ, Բիւրեղի, Ապակի մինչ և զանազան թուղթեր, Քարտիներ, Շաբլոներ, Լապտերներ, Արծաթի ժէլատինօ Պոմբերով վարակնական բլանկներ, լուսանկարչութեան համար քիմիական նիւթեր, այս ամենը խիստ ընտիր և Եւրոպիոյ մեծ վաճառատանց գնով։

Հեռաւոր կը խնդրեմ անոնցմէ որք հետաքրքիր են լուսանկարչութեան, զայն այցելել մթերանոցս ուր պիտի գտնեն ամեն տեսակ ապրանք։

ԷՄ. Ճ. ՄԼՐՃԱՆՕՑ

54 և 56, Մէյտանլըգ փողոց, Պանչէ-Գաբու։

ԱՊԱՀՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԵՄ ՀՐԴԵՀԻ Ի ՀԱՄԱՊՈՒՐԿ

Ընդ հանուր գործակատար ՀԵՐՄ. ՀԷԼՊԻՆԿ

Կալաթա, Քարանթինա փողոց, թիւ 9

ԼԱԹՐԱՆՍԱԹԼԱՆԹԻՓ

ՇԱՀԱՒԻՑ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ ԿԱՊԱՀՈՎԱԳՐԻ

ՏՈՒՆԵՐ, ԽԱՆՈՒԹՆԵՐ, ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ՇԱԲԱԿԱՆ ԳՈՅԻՔ ԵՒ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔ

ԻԼԱՆ

Նալբա տարիներէ ի Բօրու քարիսինէ պիր սահթ մէսաֆէսի պուլունան Տաղ համամը նամ ըլըճանը պու քէրրէ մէվսիմի թէքարրուսա իմտիհանատէ վէ մէգիբար համամարրն նէ տէրրէճատէ վիճատ նամի օլտուղընա տայիր իլանէ հաճէթ կէօրիւմիւյուսպ պունդն ճիւմիէ ինտինտէ ըրեճհանիէթ վէ չէհրէթի միւսէլլէմ տիր։ Մէզքիւր ըլըճանին օթէլ վէ լօքանթաղը միւսթէֆիրի թարաֆընտան թէյզին վէ լուզում կէլէն մէկթիւբատ վէ մէշրու պամ տէրլէճի մահուսպէտ իհղար իտիտիկի ճհէհիլէ վիրուա իտէէրէ զէվաճրն հէր վէճհէտ մէմնուն օլաճագլարը վէ բանարլարան մատատ հէր կիւն տանահլարը Քէօրրիւտէն Եալօվայա վարար իշլէմէքատ օյատուղը իլան օլուճուր։

Եալօվա 1 Ապրիլ 1887

ՅԱԿՈԲ ՔԷՕՄԻՒՐՃԵԱՆ

10—15

ԲԺԻՇԿՆԵՐՈՒ ՀԱՐՑՈՒՑԻՉ

ԲՈՌՏԻՆԱ (Գորտաքա), Բնական հանքային երկրախառն, թթուային, կապային. ամենացաւու դարմանը նկդէմ արեան սակարութեան, դեղնութեան տենդի, ստամոքսի ցաւերու, եւ արեան նուազութենէն յառաջ եկած ամեն հիւանդութեանց։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԲՈՒՆՈՐ ՁՈՒՐԵՐԷՆ ԳԵՐԱԶԱՆՑ։

Հանքին տէր է Ֆ. Մպինճաի, 2, Պոլօ փողոց, Մարսիլիա։ Կ. Պոլսոյ մէջ գործակալ են ԳԱՍՕՆԱԼԻԱ եւ ԲԵՌԴԻԷՐԻԻ, Ատա խան, 4, Մաքսի փողոց, Գալաթիա։

Կը ծախուի դէպուառը դեղարանաց մէջ։

ՊԱՏՈՒԱՍՏ

ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ ԱԶԴ

ՏՈՔԹԷՕՐ ՀԻՒՆԴԲԵԱՐՊԷՅՆՏԵԱՆ պատիւ ունի ծանուցանել թէ հասարակութիւնը զերծ պահելու համար տարախոխիկ հիւանդութիւններէ օրք երբեմն կը փոխանցուին թեւէ թեւ պատուաստմամբ, ուղղակի յարաբերութեան մտած է Եւրոպոյոյ կարեւորագոյն հասատուութեանց միոյն հետ որ պատուաստ կը միակէ եւ կանոնաւորապէս կ'ստանայ ԿՈՎՈՒ ԹԱՐՄ ՊԱՏՈՒԱՍՏ։

Պատուաստը կը կատարուի

Քիւչիւքեան եղբարց դեղարանը (Պոլիս, կամուրջի գլուխ, թիւ 77) ամեն օր ժամ 7-8 ըստ թրքաց, ի բաց առեալ կիրակի օրերը, եւ ամեն կիրակի օր յիւր բնակարանն (Բերա, Միլլոզոս փողոց թիւ 5), ժամ 7 էն 8։

Անոնական պատուաստի կեդրոնատեղին է Քիւչիւքեան եղբարց դեղարանն ի Պոլիս, եւ ի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 168։

ՍԻՆԿԷՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՑՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմատ բաշա, 90,—ի Կալաթա Կլավանի խան, 2,—ի Բերա, Կալաթա Սէրայի դիմաց։

Ժ. ՆԻԿՏԼԻՆԿԷՐ

Վճարման դիւրութիւն

Զգուշանալ կեղծերէն։

ԶՂԱՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆԸ

Լաւսնոտութիւն, Խղէսի, Մկնաձրգութիւն, Ողնածուծի հիւանդութիւնք, Գլխու պտոյտք, Ուղեղի յոգնութիւն, Գլխացաւ, Քնատութիւն ապահովապէս կը բուժին

ՀԷՆՐԻ ՄԻՒՌԻ ՕԾԱՐԱԿՈՎ

15 տարուան փորձառութիւն Բարձրի հիւանդանոցաց մէջ

ԲԱՌ ԵՒ ՍԻՌՈ

Տ'ԷՍԳՈՒՌԿՕ ՏԸ ՄԻՒՌ

ՀԱՐԻՒՈՒԹԸ, կոկորդի և կուրծքի տարրութիւնք, կապատ հոգն եւս անպատճառ կը բուժեն

Մեծաքանակ կը վաճառուի ի Դեղատան Մթերանոցն, 35, Մեծ փողոց Գալաթայի։

ՏՕՔԹՕՐ ԱՅԷՐԻ

ԶԷՐԻ ՓԷՔԹՕՐԱՆ

Տօքթօր Այէրի Զէրի Փէքթորանն արագապէս կը բուժէ հարբուխները, հազերը, կոկորդի վէրքը, փղոտաւք, բորբոքումն հազագի, բորբոքումն ընչափողի, ընչափղեւութիւն եւն։

Այս դեղը ճշդաչափ դեղերով կը զբաղնէ տկար թոքերը, կը հանդարտեցնէ թոքային գրգռումները, և կազատ հազի և յառաջացեալ թոքախտի համար մեծ դարմանն է, որ հզօրապէս կ'սիսիէ ու կը կազդուրէ։

Տ. Այէրի Զէրի Փէքթորան ոյնքան մեծ համբաւ ստացած է իրրեւ ամենէն հզօրագոյն դարմանն զոր գիտութիւնը ի լոյս ընծայեց, ընդհանրապէս նորա կոկորդի և թոքային տկարութեանց վերայ ունեցած ուժգին և միարիկակ նուազող ազդեցութեան է, որով միանգամայն իւր առաքինութեանց ջատագովն և պաշտպանը կը հանդիսանայ։

Զկայ ամենեւին դեղ մը որ կրնայ այնքան կարեւոր լինել հիւանդին քան զայս, և կամ աւելի արագութիւն ունենայ նորա կատարեալ փառահեղութիւնը գրաւելու։

Զէրի Փէքթորան ընտանեկան գործածութեան համար եղած ուրիշ ամեն դեղերէ գերազանց է և հաճելի. քանզի շատ հաճելի լինելով՝ փոքր ազդոյք չատ դիւրաւ կ'ստանուն։

Գործածութեան եղանակը չիշերուն հետ կը տրուի։ Կեդրոնատեղին է Ն. Մ. ՄԻՆՍԵԱՆ և ԸՆԿԵՐԱՑ Ամերիկեան վաճառատունն, ի Գալաթիա Կ. Պոլսոյ։ Կը ծախուի նաեւ քաղաքիս մէջ զանազան դեղագործաց քով։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Մաբրէյէ և Բէբէյ դէմ կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաֆրա երթալիք յառաջիկայ շաբաթ մը մէկնելու համար մինչեւ 11 ի Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շաբաթ մէջ մեկնելու համար մինչեւ 16 ին։

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւագնէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն

ԹԻՆԻՊԻԹ ԲԸՊՈՒԼ

Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միւլէթ

814 Մոմճանէ փողոց, Թիւ 14

ԲԱԲԱԵԱՆԻ

ՕՇԱՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Հէլլէսպոնտ, Մէյնէրլուկի և Օրթաքյ գիւղ կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Ալիա Ֆէթիհ	3,000	Գէրգ
Աւարտա	2,500	Դանէլ
Դրցատիա	2,500	Քրիստիրանդի
Լաքոնիա	2,500	Ռիզար
Մասեռաթիւ	3,500	Մարզ
Բուսիլիա	2,800	Ֆօթրարիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲՈՒԲ ԵՒ ԸՆԿ

513 Գործակալք

ՓԻԻՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՒԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ

Ոչ ոք՝ թէ՛ էական մ'անէր և բանդ Լիվերբուլ է Մէնչեսթրէն դէպ.

Ուղեւորք և ապրանք կ'ընդունուին Նիւ Եորք, Պոսդոն, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամեն կողմերուն համար, նմանապէս Հաւանի, Ռաւենի, Բարիզի, Լոնտոնի, Պրաստոլի, Մանչէսդրի, Պրատֆորտի եւ եւ համար։

Ուղեւորաց համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Ամեն շոգենաւու մէջ կայ կին բժիշկ մը

Ընկերութեան շոգենաւերը նշանաւոր հանդիսացած են իրենց հանգստաւէտութեամբ և կանոնաւորութեամբ։

Գործակատար ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՇԼԻ

Թիւ 1 Քիւչիւք Հալա

511 փաշա խանթ Գալաթա

ՄԱՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԼԻՎԷՐՊՈՒԼ Է ՄԱՆՉԷՍԹՐԷՆ ԳԷՊ ԲԱՌՆ ԼԻՎԷՐՊՈՒԼ Է ՄԱՆՉԷՍԹՐԷՆԻ ԳԷՊ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Գանատա	1200	Պիրմա	3000
Ֆէրա	4000	Պասֆրա	3000
Օսմանի	1000	Նէրթիա	3000
Սէսսագրիա	3250	Լէրա	300
Ֆիրա	3250	Լոդիա	80
Մանչաս	3250	Գրէտա	800
Մարիսֆիա	3250	Սիսիա	700

Օգտէլ շոգենաւը, նաւապետ Խոդըսպրաք, ամսոյս 9ին Պոսդոնէն ասա վերադառնալով հետեւեալ օրն Լիվերպուլ պիտի երթայ ուղղակի։

Սէսսարէն շոգենաւը, նաւապետ Թոմսոն, ամսոյս 9ին Լիվերպուլէն ասա կ'սպասուի ընդհանուր վաճառով։

Գիմել առ Ժ. Թ. ՈՒՐԹՈՒ և ԸՆԿ.

Ուրթոյ խան

ՀԷՆՐԻ ՄՈՒ և ԸՆԿ

513 Զ1, Ճէյմս Սթրիթ, Լիվերպուլ

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆԴ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՒԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒ

Լիվերպուլ է Մանչէսթրէն գէպ Համբուրգ և Աբէրտէն գէպ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ամերիկան	2500	Գերմանիան	5700
Ալպսթան	2500	Գերմանիան	3700
Ամասրա գիան	2500	Գերմանիա	3700
Ամերիկան	2500	Դանիան	5500
Լապոնիան	3700	Դանիան	5500
Գալիֆորնիան	5000	Իսպանիան	5500
Գուլֆպորտ	6000	Լեհաստան	2200
Գասթէլնան	800	Լիմերիքան	2500
Սարդինիան	2000	Լիսբոն	800
Տուրա	700	Սարթոյ	700
Եմիրէյտ	3700	Թեքսաս	3800
Ջաղիան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆրէդերիան	3700	Վիրջինիան	6800

Ուրանիան շոգենաւը, նաւապետ Ռիչարդս, ամսոյս 14ին Սեւ ծովէն ասա կը սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւններ

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ

ԷՏՈՒԱՐԴ ԼՈՖՈՆԹԷՆ

Գործակալ

Թիւ 1, Մէջհիտ Ալի փաշա խան, Գալաթիա։

Նաւատոմարք, Ֆարնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ.

Լիվերպուլ

Գործակալներն՝

Կ. Գոլիս, Խոդարտ Լաֆոնդ էն.

Ճիւրպալոպար, Գ. Գ. Քարվար Եղբարք

Ալէքսանդրիա, Գ. Լ. Վահան և ընկ.

Մալտա, Ա. Քամիլերի.

Ներա, Ա. Մ. Մավրոկորդատոյ.

Զմիւռնիա, Գ. Ուիդոլ և ընկ.

512

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՒԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ դէմ Ռէյնի, Կ. Գոլոյ և Օրեսոյի

ԹՈՎ ՄԱՍ ՈՒԻԼՍՐՆ ՈՐԴԻՒ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալդանա	2,000	Լէբանոն	4,500
Ամենէս	3,000	Մարսէնկ	4.300
Արկ	1,800	Մարոսիա	2,500
Պասսանա	3,500	Միրս	2,000
Զորոտիա	2,200	Նէրոս	2,000
Զրաս	2,000	Օթէլլ	5,000
Գէորգ	2,600	Օրլանտոս	3,000
Գայլբաս	2,500	Օգրանդ	4,500
Գամէս	2,400	Օգդ	2,000
Գագա	2,000	Բաթիզիք	1,200
Գոմ	2,700	Բալերմոն	3,200
Տիաս	2,500	Բասգէր	1,700
Տօմինիս	1,800	Քրիգ	2,800
Իբրաս	2,600	Լիսաթիս	1,400
Տրագ	2,600	Լիսիաթոս	3,200
Ֆալկան	800	Բալլս	3,000
Ֆիաս	1,700	Բոսֆոս	5,500
Ֆլամինիս	1,600	Բամիս	3.500
Կարիլէ	3,500	Սալէրնս	4,000
Կիլանս	2,200	Սարգիս	2,000
Զոզ	1,800	Սիլպիս	2,000
Զրոսնս	2,200	Սրբէնդ	4,300
Հանկ		Թասոս	1,200
Հէրս	2,000	Թ. Ռիսաք	3,000
Հիասլէս	3,000	Թիկեր	1,300
Հիւմանէրդ	1,200	Թոլէսս	2,800
Ճիս	2,300	Բանդ	3,600
Քէլս	2,000	Եէսոս	1600
Քոնքս	2,200	Զէրա	3,000
Լէ	2,000	Զէրս	41,0

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւններ

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ

ՖՐԻՏԶԻՐԻԲ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.

Գործակալք

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւլէթ

814 Խան Գալաթիա

Հրատարակիչ Ս. ՏՈՄԱՍԵԱՆ.

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՖՐԱՆՔՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՊԻԻՏԱՐԷՍԹԻ

ՀԱՆԴԵՐՁ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Արտօնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստի	10,000,000

Արեւելից Ցնօրէն՝ Մ. Լօժէն Բարաքոր

» փոխ. գործակալ՝ Մ. Նազարէթ Եազըճեան

Ֆրանքօ-Հունգարական կենաց անանուն ընկերութիւնը խիստ գիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունի, նոյնպէս փոքր տղայոց և աղջկանց ի չափահասութեան վճարելի պայմանաւ։

Ուստիորդ կը համարիմք ըսել թէ ամէն ընտանեաց և զաւակաց տէր անձանց կրթ նուիրական պարտականութիւն մ'է տարեկան փոքրիկ զոհողութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զաւակաց ապագան ապահովել. կամ ի ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր տիրեալ կիներն և զաւակունքը, աղքատութեան սոսկալի ճիրաններէն հեռի պահելու համար։ ասամբ արդէն հասարակութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք Ֆրանքօ-Հունգարական ընկերութեան չափաւոր պայմաններուն և միջափահանութեան մասնաւորապէս ուր մէն մի տարի Պիտաբէսթի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից անոնց յունենան, մէն մի չահաղ թիւ 100 անգլիական ոսկի չահելու պայմանաւ։

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել վարչութիւն։

Ամեն մեզ յայտնորոշութիւնք ձրի կը տրուին։

Օրը—30 տարու անձ մը տարին մի անգամ 4 1/2 ոսկի տարի 200 անգլիական ոսկիի ապագայ մը պատրաստած կըլլայ իւր ընտանեաց։ Ամեն։

Փափաքողք ապատ են ընկերութեանս պատուաւորութեան և հաստատութեան մասին տեղեկութեան ստանալ Եւրոպիոյ մեծ դրամատուներէն։

CAISSE GENERALE D'EPARGNE ET DE CREDIT

Գնուում և վաճառուում ամեն տեսակ արժէկիներ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄՆՏՈՒԿ

Գնուում և վաճառուում ամեն տեսակ կարգներու

ԹՆԱՑՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ

կեդրոնատեղի 116, Հրապարակ Լաֆայէթ, Բարիզ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 1,000,000 ՖՐԱՆԳ

Կանխիկ և «ապահիկ» վաճառուում Ֆրանսական բաժնեւոր պարտաթղթոց—Վիլ տը Բառի 3% փոխառութիւն 1868 ի, 69 ի, 71 ի, 75 ի, 76 ի (4 %), Գուէսթ Ֆէնսիէ տը Ֆրանս 1853 (3 %), Գոմիւնալ 1860, 79, 80, Ֆէնսիէս 1877, 79, Պանք Իրոթեքէս 1880, Վիլ տը Լիոն 1880, Ամ 1860, Ամիէն 881, 1/4 Վիլ տը Բառի 1874, 1/5 Գոմիւնալ 1860, 1/10 Ֆէնսիէս 1883 էջ. էջ.

Վիճակահանութիւնք տեղի կ'ունենան ամեն ամիս և գլխաւոր բաժիններն են 5,000, 10.000, 2,000, 30,000, 40.000, 50,000, 400,000 և 200,000 ֆրանք։

ԹՆԱՑՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՐԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄՆՏՈՒԿԻՆ կը վաճառէ այս ամեն արժէքագիրք ի փոխարէն ամսական 5, 1 և 20 ֆրանքի։ Գնողն ամենիրպէս կ'ստանայ իւր պարտաթղթոց թիւերնէն և իրաւունք կ'ունենայ թէ վիճակահանութեանց և թէ տոկոսի կարգներուն, փոր թէ ամբողջովին վճարած լիներ գումարքդ։ Ամսական սատարքերը կը ներկայացուին գնողաց ցոյց տուած բնակարանը։

Սատարքներու համար, դիմել առ ԱՊՈՏՈՒԼԱՀ ՆԱՍԻ ԷՖ., ընդհանուր ներկայացուցիչ բանկ. դակ Թուրքիոյ համար։ Գրասենեակք թիւ 4, Պանչէ-Գաբու, Կ. Պոլիս։

Գործակալութեանց և սատարքներու խնդիրք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներէ զրկուելու են նմանապէս առ Ա. Դասի էֆենտի։

Գործակալքը՝
Պ. Ց. Դ. Բէլլէնէ, Բենիչ
Պ. Ա. Քիրէտէբուլ, Ադյելու-Գործակատար
Պ. Ցովսէֆ Պ. Գալֆէնեան, ի Պրուսա
Պ. Մէնսէ Մէրուսէեան, ի զմիր և շրջակայքը
Պ. Ն. Կոստոնու, ի Սէլանիկ
Պ. Նշան Ամիէլ, ի Գամասկոս՝ Սուրիոյ համար
Պ. Ցովհաննէս Նահապետեան, ի Կիլիկիա

PAPIER FAYARD ET BLAYN

ՎԱՐԹՍՈՒՆ ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ կը հասատաէ անոր գիրազարդութիւնք՝ բժշկելու համար Յոգոյտները, Վէրերը, Աշրոյտներն, Հոգեբեր Գաշերը եւայլն։ Գինն է 1 ֆրանք. կը գտնուի ամեն Դեղավաճառաց քով։ Գլխաւոր Բարիզ, Սէս-Մէռի փողոց, թիւ 30։

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ ՋՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄԱՍ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱԹ ՏԸ ՇՈ

Ամենադու կազդուրիչն զոր պարտին գործածել Ապոպլեքտիներ, Տեսիրը, Դանդաղ, տկարակազմ Տղայներն և ամեն փափուկ անձինք։

Բարկացիալ Մկանաց և Զգայնոյ ու Ոսկրային դրութեանց կազմութեան և Զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

Վիալի Գինին ամենէն ազդու դեղերու միաւորութիւնն է, ընդդէմ Արեան ախտութեան, Դեղնութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամեն ցաւերու, Փորկապութեան, Հիւծման, Երկար ապաքինանց, Հեւսի. Իսկի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Զգայնի ուժգնութեան ամեն վիճակներուն որոց շատեր չյաջողուիլ կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. Վիալ, Պուրպոն փողոց, 14—ԼԻՈՆ

Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղին է ընդհանուր Մթերանոցն Ալիբրանտիի դեղարան Տէլլա-Սուսա, որա մեծ փողոց 169։

ՇԻՐՔԻԹԻ ԽԱՅՐԻՅԻ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

1887 ԱՊՐԻԼ 1 ԶՈՐԵՐԵՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ԱՊՐԻԼ 30

Վաղորդեան ելնող շոգենաւեր

12 30 Եէնիմ. Մէջ. Պէյլիք. Թար. Եէնիք. Մթէն. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պէյաճ. Ամբ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ.
12 30. Ամբավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք.
12 30 Վանիք. Զէնկէլ. Պէյլեր. Գուզկ. Գապաթ.
12 30 Պէյդ. Բաշպա. Գանդրճ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զէնկէլ. Պէյ. Գուզ.
1 45 Եէնիմ. Մէջպա. Պէյ. Թար. Եէնիք. Մերկ. Ր. Հիսար Պէպէք Ամբ. Գուր. Օրթ. Պէշ.
1 30 Գավաղեր Մէջպա. Պէյլիք. Թար. Պէյդ. Բաշպա. Ր. Բ. մաշ. Գանդր. Ա. Հիսար Գանտ. Վանի. Զէնկէլ. Պէյլեր. Գուզկ. Պէշիքթաշ.
3 — Եէնիմ. Մէջ. Պէյ. Թար. Եէնիք. Մթէնիա Պոյաճ. Ր. Հիս. Պէպէք Ամբ. Գուր. Օրթ. Պէշ.
4 — Պէյդ. Բաշպա. Գանդ. Ա. Հիսար Գանտ. Վան. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իսկ.
4 30 Եէնիմ. Մէջ. Պէյլիք. Թար. Եէնիք. Մթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք Ամբավ. Գուր. Օրթ. Պէշիք.
5 30 Եէնիմ. Մէջպրպ. Պէյլիք. Թարպա. Եէնիք. Մթէնիա Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք Ամբավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք.
7 — Եէնիմ. Մէջպրպ. Պէյլիք. Թարպա. Պէյդ. Բաշպա. Եէնիք. Մերկ. Գանդրճ. Ր. Ա. Հիսար Գանտիր. Ամբավ. Զէնկէլ. Պէյլ. Օրթ. Գուզկ. Պէշիք. Իսկ.
7 45 Ա. Գավ. Եէնիմ. Մէջպրպ. Պէյլիք. Թարպա. Եէնիք. Մթէն. Մերկ. Ր. Հիսար Պէպէք Ամբավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք.
8 45 Պէյ. Թար. Պէյդ. Բաշպա. Ր. Բ. մաշ. Գանդ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իսկ.
9 — Եէնիմ. Մէջ. Պէյ. Թար. Եէնիք. Մերկ. Ր. Հիսար Պէպէք Ամբավ. Գուր. Օրթ. Պէշիք.
10 — Եէնիմ. Մէջ. Պէյ. Թար. Եէնիք. Մթէնիա Պոյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք Ամբավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք.

Կամաւորքին ելնող շոգենաւեր

1 30 Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Ամբավ. Պէպէք Ր. Հիսար Պոյաճ. Մթէն. Եէնիք. Թարպա Պէյլիք. Մեքարպ. Եէնիմ.
2 30 Իսկ. Գուզկ. Պէյլեր. Զէնկէլ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանդրճ. Ր. Բ. մաշ Բաշպա. Պէյդ.
2 30 Գապաթ. Իսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյ Զէնկէլ. Ամբավ. Գանտ. Ա. Ե Ր. Հիսար Գանդրճ. Մերկ. Եէնիք. Բաշպա. Պէյդ Թարպա. Պէյլիք. Մեքարպ. Եէնիմ.
2 45 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Ամբավ. Պէպէք Ր. Հիսար Մերկ. Եէնիք. Թար. Պէյ. Մէջ. Եէնիմ